

دعوة
شمال الرياض

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد
وتنمية الحاليات بشمال الرياض

Các Nền Tảng Của Islam

[Tiếng Việt – Vietnamese]

arkan al-islam

فيتنامي

Vương Quốc Saudi Arabia
Bộ Giáo Dục & Đào Tạo
Trường Đại Học Islam Tại Al-Madinah
Al-Munawwaroh
Văn Phòng Nghiên Cứu Kiến Thức
Khối Dịch Thuật

Các Nền Tảng Của Islam

الحمد لله والصلوة والسلام على من لا نبي بعده، نبينا محمد بن عبد الله

، وبعد :

Mọi lời ca ngợi và tán dương đều kính dâng Allah, cầu Ngài ban bình an và phúc lành cho vị Nabi cuối cùng, vị Nabi của chúng tôi Muhammad bin Abdullah ﷺ, Wa Ba'd:

Việc truyền đạt kiến thức và giáo lý Islam cho những người Muslim khác là điều rất ư là quan trọng nhằm giúp người Muslim có kiến thức thật vững chắc trong việc tôn thờ Allah và hành đạo theo đúng với đường lối mà Rosul ﷺ truyền đạt.

Với tầm quan trọng tối ưu đó nên Trường Đại Học Islam đã lập ra kế hoạch và chương trình trong việc giáo dục và đào tạo cho các em học sinh và sinh viên của trường có được kiến thức đúng đắn về Islam và là hành trang cho các em trở về quê nhà truyền đạt kiến thức đó lại cho thế hệ mai sau.

Trong chương trình học này gồm có "**Các Nền Tảng Của Islam**", đã được đội ngũ giảng viên của trường soạn thảo và đã được Hội Kiến Thức kiểm thảo nhiều lần đã thêm vào những gì bị thiếu nhầm có được giáo án đầy đủ, hoàn hảo và phụ hợp trong việc giảng dạy với những bằng chứng thiết thực được rút ra từ Thiên Kinh Qur'an và Sunnah, nhằm phổ biến rộng rãi cho con em Muslim trên thế giới có được kiến thức và sự hiểu biết đúng đắn về Islam. Với bài viết này đã cho phép dịch và đã được dịch ra nhiều ngôn ngữ khác nhau trên thế giới và có cả trên mạng internet.

Với lý tưởng nêu trên chúng tôi cầu xin Allah Đáng Cao Quý & Tôi Cao ban thường hậu hĩnh cho Vương Quốc Saudi Arabia phân thưởng tốt đẹp nhất trong những công sức đã bỏ ra công hiến cho Islam và trong việc quản lý, bảo vệ các trường Đại Học Islam ngày càng ổn định và phát triển tốt đẹp.

Cầu xin Allah ban cho chương trình học này có lợi cho người Muslim trong việc học hỏi và truyền đạt, tương thê cầu xin Ngài ban cho tất cả chúng ta được thành công mỹ mãn làm cho Ngài thương yêu và hài lòng, và biết chúng ta là những người luôn truyền đạt chân lý và nêu cao chân lý.

Cầu xin Allah ban bình an, phúc lành và hồng phúc cho bè tôi, cho Rosul của Ngài Muhammad, cho dòng dõi của Người cùng tất cả đạo hữu của Người.

Văn phòng nghiên cứu kiến thức

Nền tảng thứ nhất:

Lời tuyên thệ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَمُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

(La i la ha il lol loh và Mu hâm ma đun ro su lul loh)

Hai câu tuyên thệ là lối đi vào Islam, hai câu tuyên thệ là nền tảng quan trọng nhất, không biết được ai đó là người Muslim hay không cho đến khi y nói hai lời tuyên thệ này đồng thời làm theo các yêu cầu của hai câu tuyên thệ đó cũng với hai câu tuyên thệ đó mà đưa người Kafir (người ngoại đạo) trở thành người Muslim.

1- Ý nghĩa của lời tuyên thệ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (La i la ha il lol loh).

Bắt buộc người nói lời tuyên thệ này phải hiểu được ý nghĩa của lời tuyên thệ và làm theo các yêu cầu của lời tuyên thệ với các hành động bên trong lòng và bên ngoài bằng tay chân, ai chỉ nói nhưng không hiểu được ý nghĩa cũng không làm theo những gì yêu cầu thì lời nói đó không có giá trị, với điều này đã được thế giới Islam thống nhất, chẳng những thế nó còn là bằng chứng chống lại người nói vào ngày sau. Còn ý nghĩa chung của lời tuyên thệ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ là không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất Đáng Vinh Quang và là Đáng Tối Cao.

Trong lời tuyên thệ gồm hai trụ cột chính: **phủ nhận và khẳng định**, việc phủ nhận là phủ nhận hết tất cả mọi thần linh khác ngoài Allah rằng tất cả không xứng đáng tôn thờ còn khẳng định là khẳng định rằng chỉ có Allah duy nhất mới xứng đáng được thờ phụng không có đối tác hay cộng tác cùng Ngài, đồng thời bắt buộc phải phủ nhận Toghut – và Toghut là tất cả những gì được tôn thờ ngoài Allah như: con người, cựu đá, cây cối, ý tưởng hoặc cảm hứng... – bắt buộc phải ghét bỏ và cắt đứt mọi quan hệ với nó. Ai đã nói lời tuyên thệ mà không chịu phủ nhận những gì tôn thờ ngoài Allah thì không đạt được mục đích của lời tuyên thệ.

Allah phán:

قَالَ نَعَمْ: ﴿وَإِنَّهُمْ إِلَّا مُجْرَّدُ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَكْرَمُ الرَّاجِحِمُ﴾ البقرة: ١٦٣

«Và Thượng Đế của các người là một Thượng Đế duy nhất, Không có Thượng Đế nào khác, duy chỉ có Ngài (Allah), Đáng rất mực nhân từ, rất mực Khoan dung» Al-Baqoroh: 163.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى : ﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ بَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيْرِ فَمَن يَكْفُرُ بِالظَّهُورَتِ وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدْ أَسْتَمْسَكَ بِالْمَرْءَةِ الْوَنِيَّ لَا أَفْصَامَ لَمَّا وَاللَّهُ سَبِيعُ عَلَيْهِ ﴾ البقرة: ٢٥٦

«Không có việc cưỡng bách (tín ngưỡng) trong lĩnh vực tôn giáo. Chắc chắn chân lý và lẽ phải bao giờ cũng khác biệt với ngụy tạo và sự sai lạc. Bởi thế, ai phủ nhận mọi tà thần và tin tưởng nơi Allah, thì chắc chắn sẽ nắm vững chiếc cán (hay sợi dây cứu rỗi) không bao giờ đứt.» Al-Baqoroh: 256.

Ý nghĩa của chữ "الله" (Al-Ilah): có nghĩa là Thượng Đế xứng đáng được tôn thờ. Ai đã cho rằng Thượng Đế xứng đáng được thờ phụng là Đáng Tạo Hóa, là Đáng Ban Pháthoặc là Đáng thừa khả năng sáng tạo ra vạn vật nhưng lại không tôn thờ Allah duy nhất thì đức tin của y và câu tuyên thệ "La i la ha il lol loh" không làm cho y trở thành người Muslim và cũng không giúp y thoát được hình phạt vĩnh viễn của ngày sau.

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى : ﴿ قُلْ مَن يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَنَّ يَمْلَأُ الْسَّمَعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَن يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمَن يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيَّ وَمَن يُدِيرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا يَتَّقُونَ ﴾ يونس: ٣١

«Hãy hỏi họ (Muhammad): "Ai là Đáng cấp dưỡng các người từ trên trời xuống dưới đất? Ai là Đáng nắm quyền kiểm soát thính giác và thị giác của các người? Ai là Đáng cái sống ra từ cái chết và đưa cái chết ra khỏi sự sống? Ai là Đáng quản lý định đoạt công việc của vũ trụ?" Họ sẽ đáp: "Chính là Allah." Vậy hãy bảo họ: "Thế các người không sợ Ngài hay sao?"» Yunus: 31.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى : ﴿ وَلَئِنْ سَأَلْتُهُمْ مَنْ حَلَّهُمْ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَإِنِّي يُوقَنُونَ ﴾ الزخرف: ٨٧

«Và nếu Người (Muhammad) có hỏi chúng: "Ai đã tạo hóa ra họ ?" thì chắc chắn họ sẽ đáp: "Allah", thế sao chúng lại lánh xa Ngài!» Al-Zukhruf: 87.

* Điều kiện của câu: "La i la ha il lol loh"

Câu tuyên thệ này có các khoảng điều kiện bắt buộc phải làm theo gồm như sau:

1- **Kiến thức:** mang ý nghĩa phủ nhận và xác định tức phủ nhận rằng không thần linh nào, không vật thể nào, không con người nào hay không bất cứ gì... xứng đáng được tôn thờ và xác định chỉ có Allah duy nhất mới xứng đáng được tôn thờ.

2- Lòng khăng định: tức người nói phải khăng định chắc chắn trong lòng không một chút ngờ vực rằng Allah mới xứng đáng thờ phụng.

3- Chấp nhận: Một khi nói câu tuyên thệ vĩ đại này bắt buộc phải thi hành theo yêu cầu của câu tuyên thệ, làm theo những thiên lệnh đồng thời tránh xa mọi điều bị ngăn cấm và đối nghịch với Qur'an hay Sunnah và không suy diễn theo ý muốn.

4- Khuất phục: với tất cả bằng chứng đã được chứng minh qua câu tuyên thệ cả trong lòng lẫn bề ngoài.

5- Chân thật: tức nói một cách thành thật bằng cả tâm lòng không một chút giả dối.

Đối với ai chỉ nói ngoài miệng còn trong lòng không hề hài lòng thì câu tuyên thệ đó không giúp ích gì được cho y cả giống như những kẻ đạo đức giả chỉ nói ở đầu môi chót lưỡi nhưng trong tim họ lại tìm mọi cách chống đối Islam.

6- Thành tâm: Là thành tâm vì Allah tránh xa tất cả mọi việc liên quan đến tính đa thần và không vì lợi ích của trần gian, như Allah đã phán:

قَالَ رَبَّ الْأَنْبِيَاءَ: وَمَا أُمِرْتُ إِلَّا يَعْبُدُوا لَهُ الَّذِينَ حُنَفَّاءٌ ﴿النبياء: ٥﴾

«Và họ được lệnh chỉ thờ phụng Allah duy nhất, triệt để thán phục Ngài một cách chính trực» Al-Baiyinah: 5.

7- Kính yêu: tức yêu thương Allah, yêu thương luôn những ai nói nói đó và ghét nhũng gì xúc phạm đến câu tuyên thệ, biểu hiện cho việc sự yêu thương đó là đặt tình thương dành cho Allah lên cao hết cho dù có khác với ý tưởng của mình hay người khác và ghét vì Allah cho dù sở thích có muôn, luôn kêt nỗi với ai kêt nỗi với Allah và Rosul của Ngài và thù hận với ai là kẻ thù của Allah và Rosul của Ngài.

Allah phán:

قَالَ رَبَّ الْأَنْبِيَاءَ: فَذَكَرْتَ لَكُمْ أَسْوَأَهُنَّاً فِي إِيمَانِهِمْ وَالَّذِينَ مَعَهُمْ إِذَا قَاتَلُوكُمْ إِنَّمَا بُرُءُكُمْ مِّمَّا تَصْنَعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كُفَّارًا يَكُونُونَ وَلَدَّا يَنْتَهُمُ الْمُسَدُّوْفَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبْدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ ﴿المسنحة: ٤﴾

«Chắc chắn trong các người có một tấm gương tốt từ Ibrohim và những ai theo Người để cho các người (bắt chước) khi họ bảo người dân của họ: "Chúng tôi vô can đối với ví quí và những tượng vật mà quí vị tôn thờ ngoài Allah và chúng tôi cũng phủ nhận quí vị, giữa chúng tôi và quí vị có một mối hiềm thù kéo dài cho đến lúc quí vị tin tưởng nơi Allah là Đáng duy nhất"» Al-Mumtahanah: 4.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْمَلُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنَّدَا كَجْبُوْتُمْ كَحْبَرٍ اللَّهُ وَالَّذِينَ مَاءْمُوا أَسْدٌ﴾

﴿جَبَّارٌ لِّلَّهِ﴾ البقرة: ١٦٥

«Và trong nhân loại có những kẻ đã dựng những đồi thủ ngang vai với Allah. Họ yêu thương chúng giống với tình thương mà họ dành cho Allah. Còn những người có đức tin thì thương yêu Allah rất mãnh liệt» Al-Baqoroh: 165.

Ai nói "La i la ha il lol loh" với lòng thật thành tâm và khẳng định và tránh khỏi mọi tội lỗi hợp lớn nhỏ, những điều mới mẻ điên rồ và những tội lỗi khác thì chắc chắn sẽ được hướng dẫn tránh mọi sự lầm lạc ở trần gian, mọi hành phạt và cảm hóa ngục châm đến y.

Là một người Muslim bắt buộc phải hội tụ đủ bảy điều kiện nêu trên để trở thành một người Muslim thật thụ hòng được bình an cả trần gian và ngày sau.

Với câu "La i la ha il lol loh" chính là Tâuhid Al-Uluhiyah, là Tâuhid quan trọng nhất trong ba thể loại Tâuhid cũng chính là điều mà có sự tranh cãi giữa các vị Nabi với thị dân mình. Nhằm xác thực điều đó mà Allah đã cử phái các vị Rosul đến với nhân loại như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا إِنَّمَا يَأْمُدُوا اللَّهَ إِلَّا أَنَّا مَا فَاعَلُدُونَ﴾ النحل: ٣٦

«Và chắc chắn TA đã cử phái cho mỗi cộng đồng một vị Rosul (với mệnh lệnh): "Hãy thờ phượng Allah và tránh xa tà thần."» Al-Nahl: 36.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا نُوحَى إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾ ﴿٢٥﴾ الأنبياء: ٢٥

«Không một Rosul nào đã được TA cử phái đến trước Người mà TA không mặc khải cho y rằng: "Không có Thượng Đế nào xứng đáng thờ phượng mà chỉ có TA (Allah), bởi thế hãy thờ phượng riêng TA."» Al-Ambyá: 25.

* **Định nghĩa Tâuhid Al-Uluhiyah:** là sự hài lòng rằng chỉ Allah mới là Thượng Đế duy nhất xứng đáng được tôn thờ, không cộng tác cùng Ngài.

* **Một số tên khác của Tâuhid Al-Uluhiyah và lí do gọi như thế:**

- Tâuhid Al-Uluhiyah: được gọi thế là vì sự thành tâm và thương yêu Allah duy nhất.

- a) Tâuhid Al-I'badah hoặc Tâuhid Al-U'budiyah: là bởi vì thành tâm tôn thờ Allah duy nhất.
- b) Tâuhid Al-Irodah: là bởi vì chỉ muốn làm hài lòng Allah duy nhất.
- c) Tâuhid Al-Qosd: là bởi vì chủ định thành tâm vì Allah duy nhất.
- d) Tâuhid Al-Tolab: là bởi vì thành tâm cầu xin Allah duy nhất.
- e) Tâuhid Al-A'mal: là bởi vì làm mọi việc thật thành tâm làm vì Allah.

* **Tính uyên thâm của Tâuhid Uluhiyah:** Allah đã bắt buộc điều này đối với con người là vì không được trở thành một người Muslim cho đến khi có được điều này và không được thoát khỏi hỏa ngục cho đến khi tin tưởng vào nó đồng thời làm theo mọi yêu cầu về nó, điều bắt buộc đầu tiên là tin tưởng rồi học hành rồi làm theo rồi truyền đạt về Tâuhid này, như được dẫn chứng qua những bằng chứng sau:

Allah phán:

فَالْمَقَامُ: ﴿فُلِّ إِنَّمَا أَمْرَتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَبَابٌ﴾ ﴿النَّرِ عِدٌ﴾ ٣٦

«Hãy bảo họ (Muhammad): "Ta (Muhammad) nhận lệnh chỉ được thờ phụng riêng Allah mà thôi và không được phép tổ hợp trong việc tôn thờ. Ngài là Đáng Ta cầu nguyện và là Đáng Ta sẽ trở về trình diện."» Al-Ro'd: 36.

Allah phán ở chương khác:

فَالْمَقَامُ: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّةَ وَالْإِنْسَانَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ ﴿الذاريات﴾ ٥٦

«Và TA (Allah) không tạo hóa ra loài Jin và loài người ngoại trừ để tôn thờ TA» Al-Zariyat: 56.

Nabi ﷺ nói với Mu'a'z :

قالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِمُعاذِ: ((إِنَّكَ سَتَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَإِذَا جِئْتَهُمْ فَادْعُهُمْ إِلَى أَنْ يَشْهُدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ فَإِنْ هُمْ ظَاغُوا لَكَ بِذَلِكَ فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ فَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ فَإِنْ هُمْ ظَاغُوا لَكَ بِذَلِكَ فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ فَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيَاهُمْ فَتُرْكَ عَلَى فُقَرَائِهِمْ)) متفق عليه.

"Anh sẽ đến gặp nhóm thị dân Kinh Sách (người Do Thái giáo và người Thiên Chúa giáo), khi gặp họ anh hãy mời gọi họ đến với lời tuyên thệ: không có Thượng Đế nào được xứng đáng được thờ phụng mà duy chỉ Allah và Muhammad là Rosul của Allah. Nếu họ làm theo anh thì hãy báo tiếp cho họ biết rằng Allah bắt buộc họ phải dâng lễ

Solah ngày đêm năm lần. Nếu họ đã làm theo lời anh thì hãy báo cho họ biết rằng Allah bắt buộc họ phải xuất Zakat bắt buộc lấy từ người giàu trong nhóm họ rồi phân phát cho người nghèo cũng trong nhóm họ." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Tâuhid là việc làm quan trọng nhất khi nói đến Islam, như được nói trong Hadith sau:

قالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ((إِنَّ اللَّهَ حَرَمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، بِيَتْغَيِّرُ يَدِهِ وَجْهُهُ)) أَخْرَجَهُ الْبَخْرَى وَمُسْلِمٌ عَنْ عَتَبَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ.

"Quả thật, Allah cấm hỏa ngục chạm vào những ai nói lên câu không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ mà chỉ có Allah duy nhất một cách thành tâm chỉ vì Ngài mà thôi." Hadith do Al-Bukhory và Muslim từ ông Utban رضي الله عنه.

* Sự hợp nhất của tất cả Rosul về Tâuhid:

Tất cả Rosul đều thống nhất lời kêu gọi mọi người trở về với lời tuyên thệ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ "La i la ha il lol loh" và cảnh cáo họ chống đối lại lời tuyên thệ đó, như đã được Qur'an phân tích rất tường tận:

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِّي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾ ٢٥
الأنبية: ٢٥

«Không một Rosul nào đã được TA cử phái đến trước Người mà TA không mặc khải cho y rằng: "Không có Thượng Đế nào xứng đáng thờ phượng mà chỉ có TA (Allah), bởi thế hãy thờ phượng riêng TA."» Al-Ambiyah: 25.

Nabi ﷺ đã thí dụ sự hợp nhất của lời kêu gọi của tất cả Rosul như sau: họ là anh em trong một gia đình, cha mẹ họ thì khác nhau nhưng có cùng chung một tôn giáo, sự kết nối giữa họ là Tâuhid mặc dù có khác nhau về mặt giáo lý giống như anh em cùng cha khác mẹ vậy.

2- Ý nghĩa của câu: وَمُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ (Wa Mu ham mad Ro su lul loh).

a) Ý nghĩa câu: وَمُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ (Wa Mu ham mad Ro su lul loh): là tin tưởng vào tất cả những gì được Nabi ﷺ thông báo, thi hành theo mệnh lệnh của Người, tránh xa mọi điều bị người ngăn cấm và khuyến cáo, không bao giờ tôn thờ Allah ngoại trừ tôn thờ theo cách Người đã tôn thờ hay không bắt chước theo bất cứ một ai ngoài Người.

b) Xác thực lại câu tuyên thệ Muhammad là Rosul của Allah là bằng sự tin tưởng và khẳng định tuyệt đối rằng Muhammad là bè tôi và là Rosul của Allah, được cù phái đến với hai loài Jin (ma) và loài người, Người là vị Nabi cuối cùng được cù phái xuống, Người là một bè tôi thân tinh của Allah ngoài ra Người không xứng đáng hưởng bất cứ gì trong việc tôn thờ cá, là người Muslim phải thi hành theo, tôn trọng mọi mệnh lệnh do Người đặt ra và mọi điều khoản bị Người cấm là luôn luôn tuân theo Sunnah (đường lối) của Người bằng lời nói, hành động và lòng tin.

Allah phán:

فَالْعَالَمُ: ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾ الاعراف: ١٥٨

«Hãy bảo họ (Muhammad): "Hỡi nhân loại! Ta là Rosul của Allah được cù phái đến cho tất cả mọi người.» Al-A'raf: 158.

Allah phán ở chương khác:

فَالْعَالَمُ: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَةً لِلنَّاسِ شَهِيدًا وَكَذِيرًا﴾ سبأ: ٢٨

«Và TA (Allah) chỉ cù phái Người (Muhammad) làm một người mang tin mừng đồng thời là một Người cảnh cáo cho (tất cả) nhân loại» Sabâ: 28.

Allah phán ở chương khác:

فَالْعَالَمُ: ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدًا أَخَدِيرَ مِنْ يَجَالُكُمْ وَلَكُنْ رَسُولُ اللَّهِ وَخَاتَمُ النَّبِيِّنَ﴾ الأحزاب: ٤٠

«Muhammad không phải là người cha của một ai trong số đàn ông của các người. Nhưng Người là Rosul của Allah và là vị Nabi cuối cùng» Al-Ahzaab: 40.

Allah phán ở chương khác:

فَالْعَالَمُ: ﴿قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا﴾ الإسراء: ٩٣

«Hãy bảo họ (Muhammad): "Quang vinh và trong sạch thay Thượng Đế của Ta! Ta chẳng qua là một người phàm được cù làm một Rosul mà thôi."» Al-Isrâ: 93.

Với lời tuyên thệ này bao gồm bốn điều khoản:

Thứ nhất: hài lòng về sứ mạng của Nabi Muhammad ﷺ bằng tấm lòng.

Thứ hai: nói lên lời tuyên thệ đó.

Thứ ba: thi hành theo những gì được truyền lại thật xác thực từ Người và từ bỏ, tránh xa những gì bị Người cấm đoán.

Allah phán:

فَالْمَسَاءُ: ﴿فَقَاتِلُوكُمْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ الَّذِي أَنْهَا كُلَّمَنِيهِ، وَأَتَيْعُوهُ
لَمَّا كُثُرْتُمْ تَهْتَدُونَ﴾

الأعراف: ١٥٨

«Bởi thế, hãy tin tưởng vào Allah và Rosul của Ngài một vị Nabi mù chữ, Người đã tin tưởng vào Allah và các lời mạc khải của Ngài. Hãy tuân theo Người để may ra các người được hướng dẫn đúng đường.» Al-A'raf: 158.

Thứ tư: tin tưởng vào tất cả sự thông báo của Nabi ﷺ.

Thứ năm: thương yêu Người hơn cả chính bản thân mình, tài sản, cha mẹ, con cái và tất cả mọi người, bởi vì Người là Rosul của Allah và yêu thương Người nằm trong sự thương yêu Allah và thương yêu vì Allah.

Tình thương thật sự dành cho Nabi ﷺ là bắt chước theo Người, thi hành mọi mệnh lệnh của Người, tránh xa mọi điều khoản bị Người cấm, giúp và bảo vệ Sunnah của Người.

Allah phán:

فَالْمَسَاءُ: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوكُمْ أَتَعِيْنُكُمْ اللَّهَ وَيَغْنِيْنُكُمْ لَكُمْ دُّنْيَاكُمْ﴾

ال عمران: ٣١
«Hãy bảo họ (Muhammad)! "Nếu các người thực sự yêu thương Allah thì hãy tuân lệnh Ta rồi sẽ được Allah yêu thương và tha tội cho các người"» Ali I'mron: 31.

Nabi ﷺ nói:

فَالْمَسَاءُ: ((لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِيَهُ وَوَلَيَهُ وَالْمَالِيَنْ أَجْمَعِينَ))
البخاري ومسلم.

“Đức tin của các người không thể trở thành hoàn hảo ngoại trừ các người thương yêu Ta hơn cả cha mẹ, con cái và tất cả mọi người trên thế gian này.” hadith do Al-Bukhory và Muslim.

Allah phán:

فَالْمَسَاءُ: ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّزُوهُ وَنَصَرُوهُ وَأَتَبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزَلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ﴾

الأعراف: ١٥٧

«Bởi thế, những ai tin tưởng noi (Muhammad), rồi ủng hộ và giúp đỡ Người đồng thời noi theo ánh sáng đã được gởi xuống cùng với Người thì đây là những người thành đạt.» Al-A'raaf: 157.

Thứ sáu: làm theo Sunnah (đường lối) của Nabi, đặt câu nói của Người lên trên hết tất cả mọi lời nói khác, làm theo giáo lý do Người đặt ra với sự hài lòng, yêu thích.

Allah phán:

فَالْعَالَىٰ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَخْدُوْا فِي
أَفْسَهُمْ حَرَجًا مَمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا سَلِيمًا ﴿٦٥﴾ النساء: ٦٥

«TA (Allah) thề bởi Thượng Đế của Người (Muhammad), chúng sẽ không thật lòng tin tưởng cho đến khi nào chúng đến yêu cầu Người đứng ra phân xử về điều chúng đang tranh chấp rồi chúng cảm thấy không uất ức trong lòng về quyết định mà Người đã đưa ra và chúng hoàn toàn qui phục» Al-Nisha: 65.

3- Tầm quan trọng của hai lời tuyên thệ trên:

a) Hai lời tuyên thệ là nền tảng đầu tiên, là nguồn gốc của Islam và là rường cột của cộng đồng, là điều kiện đầu tiên để bước vào Islam cũng với lời tuyên thệ mà các tầng trời và trái đất được dựng lên.

b) Hai lời tuyên thệ là sự bảo vệ sinh mạng và tài sản.

c) Hai lời tuyên thệ là hành động tốt đẹp nhất, là cách xóa bỏ tội lỗi nhiều nhất, là lý do được vào thiên đàng, là sự chiến thắng thoát khỏi hỏa ngục và nếu cả bảy tầng trời và bảy tầng đất được đặt chung một vá can còn câu "La i la ha il lol loh" đặt ở vá can còn lại thì vá can có câu "La i la ha il lol loh" nặng hơn.

Có Hadith do Muslim ghi lại Nabi ﷺ nói:

فَالْعَالَىٰ : ((مَنْ شَهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ حَرَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ النَّارَ))
آخرجه و مسلم.

"Ai nói lên câu không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ mà chỉ có Allah duy nhất và Muhammad là bồ tôi là Rosul của Ngài sẽ được Ngài cầm hỏa ngục chạm đến y." Hadith do Al-Bukhory và Muslim.

d) Trong câu tuyên thệ bao gồm lời tụng niệm, câu xin và tán dương, bao gồm lời cầu xin trong tôn thờ và lời cầu xin về nguyện vọng, câu tuyên thệ là lời tụng niệm thấy được nhiều nhất trong các lời tụng niệm, rất dễ dàng nhận thấy, nó là sợi dây thừng vững chắc, nó là câu nói tốt đẹp, là câu nói thành tâm, chính vì nó mà các tầng trời và đất được dựng lên, vì nó mà các tạo vật được tạo ra, các vị Rosul được của phái xuồng, các Kinh Sách được cử phái xuồng, các giáo luật được đặt ra và Sunnah làm cho giáo luật đó thêm hoàn hảo, vì nó mà ngọn cờ thánh chiến được dựng lên. Cho nên, ai nói ra câu tuyên thệ này thành tâm, yêu thích và chấp nhận thi hành những điều khoản câu tuyên thệ yêu cầu chắc chắn sẽ được vào thiên đàng cho dù y có làm gì đi chăng.

Nền tảng thứ hai: Solah

Solah được tính là sự tôn thờ vĩ đại nhất, quan trọng nhất trong Islam và Islam không được hoàn hảo nếu không có Solah, chẳng những thế Solah còn là sự kết nối giữa bê tôi với Thượng Đế cũng là điều đê bê tôi thể hiện và thi hành theo thiên lệnh của Thượng Đế.

1- Định nghĩa về Solah:

- Theo tiếng Arập Solah có nghĩa là cầu xin, như Allah đã phán:

قالَ قَالَ: ﴿وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَوةَكَ سَكُنٌ لِّمَمْ﴾ التوبه: ١٠٣

«Và hãy cầu xin cho họ. Quá thật, lời cầu xin của Người (Muhammad) là một sự bão táp cho họ.» Al-Tâubah: 103.

- Theo nghĩa giáo lý: Solah là sự tập hợp những lời nói và những hành động theo cung cách nhất định, mở đầu bằng lời Takbeer (tức nói Allahu Akbar) và kết thúc bằng lời Tasleem (tức nói Assalamu Alaikum Warohmatullah).

- + Những lời nói gồm có Takbeer, đọc Qur'an, tán dương, cầu xin...
- + Những hành động gồm có đứng, cúi người, quỳ lại, ngồi...

2- Tầm quan trọng của Solah đối với các Nabi và Rosul ﷺ.

Solah là nghi thức tôn thờ được Allah qui định trong các đạo được Ngài khai thị trước kia cho đến khi cử phái Nabi Muhammad ﷺ nó vẫn còn. Trước kia, Nabi Ibrohim ﷺ đã từng cầu xin Allah ban cho Người cùng dòng dõi của Người luôn thi hành lễ Solah như được Allah kê:

قالَ قَالَ: ﴿رَبِّ أَجْعَلَنِي مُقِيمَ الصَّلَاةَ وَمَنْ ذَرَّ يَقِينَ﴾ ابراهيم: ٤٠

«Thưa Thượng Đế bê tôi! Cầu xin Ngài hãy làm cho bê tôi và con cháu của bê tôi là những người giữ vững lẽ Solah.» Ibrohim: 40.

Allah kê ở chương khác:

قالَ قَالَ: ﴿وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَلَا يَنْهَا﴾ مريم: ٥٥

«Và trước kia, (Ibrohim) từng ra lệnh cho gia đình dâng lễ Solah và xuất Zakat bắt buộc.» Maryam: 55.

Allah đã phán trực tiếp với Nabi Musa ﷺ rằng:

قالَ قَالَ: ﴿إِنَّمَا لَأَنِّي لَأَنِّي أَنَا اللَّهُ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَلَا مُؤْمِنٌ بِأَنِّي الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾ طه: ١٤

«Quá thật, chắc chắn TA là Allah đây, không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng ngoài TA. Do đó, hãy thờ phụng TA và hãy dâng lễ Solah để tưởng nhớ TA.» Toha: 14.

Allah đã truyền lệnh cho Nabi Ysa ﷺ về Solah rằng:

قَالَ نَسَاءٌ: ۝ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا إِذْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَنِي بِالصَّلَاةِ وَالرَّكْوَةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝ ﴿٣١﴾ سَرِيم: ۳۱

﴿Và Ngài ban phúc cho Ta bắt cứ nơi nào Ta ở và truyền lệnh cho Ta dâng lễ Solah và xuất Zakat bắt buộc khi Ta hãy còn sống.﴾ Maryam: 31.

Và Allah đã truyền lệnh Solah cho Nabi Muhammad ﷺ của chúng ta trong đêm thăng thiên Isrō và Mέ'roj là năm mươi lần Solah trong ngày đêm sau đó được Nabi ﷺ xin giảm đến khi còn năm lần trong ngày đêm, dâng năm lần nhưng được thương đến năm mươi lần.

Năm lần Solah như sau: Solah Fajr (hứng đông), Solah Zuhr (trưa), Solah Osr (chiều), Solah Mự-rịp (hoàng hôn) và Isha (tối), với năm lễ Solah này được toàn thể người Muslim đồng tình.

3- Bằng chứng về lễ Solah là điều bắt buộc:

Bằng chứng về lễ Solah có rất nhiều:

- Thứ nhất: từ Thiên Kinh Qur'an:

Allah phán:

قَالَ نَسَاءٌ: ۝ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَإِذَا الرَّكْوَةُ ۝ ﴿٤٣﴾ البقرة: ٤٣

﴿Và hãy dâng lễ Solah và xuất Zakat bắt buộc.﴾ Al-Baqoroh: 43.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ نَسَاءٌ: ۝ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُوكًا ۝ ﴿١٠٣﴾ النساء: ١٠٣

﴿Quả thật, lễ Solah là điều bắt buộc những người có đức tin phải dâng trong những giờ đã định.﴾ Al-Nisha: 103.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ نَسَاءٌ: ۝ وَمَا أَرْوَاهُ إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ هُنَّ أَعْلَمُ ۝ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيَنْذُونَ الرَّكْوَةَ ۝ ﴿٦﴾ النبأ: ٦

﴿Và họ được lệnh chỉ phải thờ phụng riêng Allah, triệt để thuần phục Ngài một cách chính trực rồi dâng lễ Solah một cách chu đáo và xuất tiền thuế Zakat bắt buộc.﴾ Al-Baiyinah: 5.

- *Thứ hai*: từ Sunnah:

١- عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: ((بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَىٰ خَمْسٍ: شَهادَةُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُهُ وَقَائِمُ الصَّلَاةِ وَتَوْتِي الرَّكَأَةِ وَصَوْمُ رَمَضَانَ وَحَجَّ الْبَيْتِ الْحَرَامَ)) متفق عليه.

1- Ông Ibnu Umar thuật lại lời Nabi: "Islam được xây dựng trên năm trụ cột: lời tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất và Muhammad là Thiên Sứ của Allah, dâng lễ Solah, xuất Zakat bắt buộc, nhịn chay tháng Romadon và hành hương (Haj) tại ngôi đền Ka'bah." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

٢- عَنْ عُمَرِ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: ((الْإِسْلَامُ أَنْ تَشَهَّدَ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَتَقِيمَ الصَّلَاةَ وَتُؤْتِي الرَّكَأَةَ وَتَصُومَ رَمَضَانَ وَحَجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتُ إِلَيْهِ سَبِيلًا)). Mتفق عليه.

2- Ông Umar bin Al-Khattab thuật lại lời Nabi: "Islam là anh hùng tuyên thệ La i la ha il lol lóh (tức không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah), rồi dâng lễ Solah thật chu đáo, xuất tiền Zakat bắt buộc, nhịn chay tháng Romadon và hành hương nếu hội tụ đủ khả năng thì hãy tìm đường đến đây hành hương." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

٣- عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ بَعَثَ مُعَاذًا إِلَيْ الْيَمَنِ فَقَالَ: ((أَدْعُهُمْ إِلَى شَهادَةِ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، فَإِنْهُمْ أَطَاعُوكُمْ لِذَلِكَ فَأَعْلَمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ أَفْرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ...). Mتفق عليه.

3- Ông Ibnu Abbaas kể: Khi Nabi cử ông Mu'a'z đi Yamen và bảo: "Anh hãy mời gọi họ đến với lời tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng ngoài Allah và Muhammad là Rosul của Allah, nếu họ đã tuyên theo anh điều đó thì hãy báo cho họ biết Allah bắt buộc họ phải dâng lễ Solah trong ngày đêm năm lần..." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Toàn thể người Muslim thống nhất rằng lễ Solah là một trong những điều bắt buộc người Muslim phải thi hành.

4- Ý nghĩa việc bắt buộc dâng lễ Solah:

a) Thể hiện sự tôn thờ Allah, Ngài là Đáng sở hữu sự tôn thờ đó, với lễ Solah con người nhận thức được rằng họ luôn luôn nối liền với Đáng Tạo Hóa.

b) Với lễ Solah làm sự quan hệ giữa con người với Allah ngày càng mạnh hơn và luôn được Ngài nhớ đến.

c) Solah ngăn cản con người tránh xa mọi điều xấu xa và tội lỗi, nó là lý do tẩy sạch con người khỏi mắc phải tội lỗi và sai lầm như được nhắc trong Hadith sau:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: "مَنْ لَمْ يَصُمْ مَرَاثِي فَلَا يَوْمَ حَمْسَ مَرَاثِي" رواه مسلم.

Ông Jabir bin Abdullah thuật lại lời Nabi ﷺ: "Ví Solah như thể dòng sông chảy đi ngang qua trước cửa nhà của các bạn rồi tắm trong con sông đó năm lần trong ngày." Hadith do Muslim ghi lại.

d) Lễ Solah làm con tim được bình thản, cơ thể được thỏa mái, bảo vệ con người tránh được hoạn nạn. Với Nabi ﷺ lễ Solah là niềm đam mê của Người và mỗi khi bị khó khăn Người tim đến Solah đến nỗi Nabi ﷺ nói lên câu:

قَالَ: ((يَا بِلَالُ أَرِحْنَا بِالصَّلَاةِ)) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

"Hỡi Bilal hãy làm cho Ta thoái mái bằng Solah." Hadith do Ahmad ghi lại.

5- Đôi với những ai bắt buộc phải dâng lễ Solah:

Lễ Solah bắt buộc đối với tất cả người Muslim trưởng thành dù nam hay nữ, không bắt buộc người Kafir thi hành tức không yêu cầu y dâng lễ và lễ Solah của y không được công nhận nếu y thi hành mà chưa vào Islam nhưng sẽ bị trừ tri vào ngày sau, bởi vì y có khả năng vào Islam để rồi thi hành Solah nhưng lại không làm và bằng chứng như sau:

Allah phán:

فَالَّتَّى قَاتَلَنَا لَنْ يَنْجُونَ فِي سَقَرَ ١٥ وَلَكُمْ نُعْلَمُ الْمُسْكِنُ ١٦

وَكُنَّا نَحْنُ نَوْمُ الْأَنْجَيْنِ ١٧ وَكُنَّا نَكْتُبُ يَوْمَ الْقِيَمِ ١٨ حَتَّى أَتَنَا الْيَتَمَّ ١٩

الإنش: ٤٢

Điều gì làm cho các anh sa vào hỏa ngục vậy * Chúng đáp: chúng tôi là những người không năng dâng lễ Solah * Và chúng tôi là những người thường không nuôi ăn người nghèo * Và chúng tôi thường nói chuyện vô bô với những người hay nói chuyện tầm phào * Và chúng tôi luôn phủ nhận ngày phán xử * Cho đến khi cái chết đến với chúng tôi.» Al-Muddaththir: 42 – 47.

Và Solah cũng không bắt buộc đối với trẻ nhỏ, người khùng điên, phụ nữ trong chu kỳ kinh và trong thời kỳ hậu sản. Nhưng đối với người nuôi dưỡng hay bảo hộ trẻ nhỏ phải nhắc nhở em khi được bảy tuổi và

đánh khi lên mười để cho em nhận thức được mà tự dâng lễ, như Nabi đã ra lệnh.

6- Giáo lý đối với người bỏ lễ Solah:

Ai bỏ dâng lễ Solah là người Kafir bước khỏi vành đai Islam, y là kẻ phản bội tôn giáo, bởi vì y chống đối lại mệnh lệnh Allah ra lệnh người Muslim phải dâng lễ, ra lệnh y trở lại sám hối, nếu sám hối và dâng lễ Solah thì là người Muslim anh em còn bằng không y là kẻ phản bội nếu có chết không được tám, liệm và chôn cất y cùng với những người Muslim khác, vì y không còn là người Muslim nữa.

7- Điều kiện dâng lễ Solah:

- a) Islam tức phải là người Muslim.
- b) Có lý trí.
- c) Biết nhận thức.
- d) Đã đến giờ.
- e) Định tâm.
- f) Hướng về Qiblah.
- g) Che phần kín, phần kín của nam từ rốn đến đầu gối còn nữ cả cơ thể ngoại trừ mặt và đôi bàn tay.
- h) Tẩy sạch chất dơ khỏi quần áo, cơ thể và nơi dâng lễ.
- i) Lấy Wuḍū sau khi tiêu hoặc trung hoặc đại tiện hoặc phải tắm khi bị Junub.

8- Giờ giắc Solah:

- a) Giờ Solah Zuhr (trưa): từ sau khi mặt trời nghiên bóng đến bóng của mỗi vật bằng chính nó.
- b) Giờ Solah Asr (chiều): từ sau khi giờ Zuhr kết thúc cho đến bóng của mỗi vật gấp đôi nó tức đến khi mặt trời ngã vàng.
- c) Giờ Solah Mị-rịp (hoàng hôn): từ mặt trời lặn đến ánh hòng ban chiều ở chân trời (sau khi mặt trời lặn) gần mắt.
- d) Giờ Solah Isha (tối): từ sau khi hết giờ Mị-rịp đến nữa đêm.
- e) Giờ Solah Fajr (hứng đông): từ lúc rạng đông đến mặt trời gần mọc.

* Bằng chứng:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: ((وَقَتُّ الظُّهُرِ إِذَا رَأَلَتِ الشَّمْسُ وَكَانَ ظُلُّ الرَّجُلِ كَثُلُوكَهُ مَا لَمْ يَخْضُرْ الْعَصْرُ، وَوَقَتُ الْعَصْرِ مَا لَمْ تَصْفَرْ الشَّمْسُ وَوَقَتُ صَلَاةَ الْمَغْرِبِ مَا لَمْ يَغْبُ الشَّفَقُ وَوَقَتُ صَلَاةِ الْعِشَاءِ إِلَى نِصْفِ اللَّيْلِ الْأَوْسَطِ وَوَقَتُ صَلَاةِ

الصُّبُّحُ مِنْ ظُلُوعِ الْفَجْرِ مَا لَمْ تَظْلُعْ الشَّمْسُ فَإِذَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ فَأَمْسِكْ عَنْ الصَّلَاةِ...)) رواه مسلم.

Ông Abdullah bin A'mr thuật lại lời Nabi ﷺ: "Giờ Solah Zuhra khi mặt trời nghiên bóng đến chiều dài cái bóng của người đàn ông bằng với chiều cao của y miến sao giờ Osra chưa đến, giờ Solah Osra (sau giờ Zuhra kết thúc) đến mặt trời chưa chuyển vàng, giờ Solah Mұr-rip (từ mặt trời lặn) đến ánh hồng ban chiều ở chân trời gần mát, giờ Solah Isha (từ sau khi hết giờ Mұr-rip) đến nữa đêm và giờ Solah Fajr từ rạng đông cho đến mặt trời gần mọc, một khi mặt trời đã mọc thì hãy dâng lễ Solah..." Hadith do Muslim ghi lại.

9- Số lượng Rất-at Solah:

Số lượng Rất-at Solah bắt buộc trong ngày đêm là mười bảy Rất-at với chi tiết như sau:

- a) Zuhra gồm bốn Rất-at.
- b) Osra gồm bốn Rất-at.
- c) Mұr-rip gồm ba Rất-at.
- d) Isha gồm bốn Rất-at.
- e) Fajr gồm hai Rất-at

Ai cố ý thêm hay bớt số lượng Rất-at Solah kể trên thì lễ Solah đó vô hiệu còn nếu bị quên lăng thì phải quỳ lại Sahhu.

Đối với ai đi đường xa thì được phép rút ngắn các lễ Solah có bốn Rất-at lại thành hai Rất-at và bắt buộc người Muslim phải dâng lễ Solah bắt buộc trong giờ giáp đã qui định ngoại trừ có lý do chính đáng như ngủ, quên lăng, đi đường xa. Ai ngủ hoặc quên lăng thì hãy dâng lễ Solah sau khi thức giấc hoặc nhớ ra.

10- Các nền tảng cơ bản của Solah: Gồm có mười bốn:

- a) Đứng đối với người có khả năng.
- b) Tak-bi-ro-tul Éh-rom (tức giờ hai bàn tay lên ngang vai hoặc ngang trái tai, hai bàn tay xòe ra, các ngón tay khép lại, lòng bàn tay hướng về trước và nói Ol-lo-hu Ak-bar).
- c) Đọc bài Fatihah.
- d) Cúi người về trước 90 độ.
- e) Đứng thẳng người trở lại sau khi cúi.
- f) Quỳ lại trên bảy phần của cơ thể.
- g) Ngồi lại giữa sau hai lần quỳ lại.
- h) Đọc Tashahhud cuối.
- i) Ngồi đọc Tashahhud cuối.
- j) Thực hiện các nền tảng một cách bình thản.
- k) Làm theo thứ tự.
- l) Nói Salam ở bên phải rồi bên trái.

11- Những điều bắt buộc trong Solah: Gồm tám điều:

a) Tất cả câu Ol-lo-hu Akbar ngoại trừ Tak-bi-ro-tul Éh-rom (tức Ol-lo-hu Akbar đầu tiên).

b) Câu: سُبْحَانَ رَبِّي الْعَظِيمِ lúc cuối người về trước.

(Súp ha na râp bi dal a z.i.m)

Ý nghĩa: {Vinh quang thay Thượng Đế của tôi, Ngài thật vĩ đại!}

c) Câu: سَمِعَ اللَّهُ لِسَنَ مُحَمَّدَ:

(Sa mi Ol lo hu li manh ha mi đáh)

Ý nghĩa: {Allah hằng nghe thấy tất cả lời ca ngợi của ai tán dương ca tụng Ngài.}

Câu này chỉ bắt buộc Imam và người dâng lễ Solah một mình còn Mánum (những người dâng lễ theo Imam) thì không bắt buộc.

d) Câu: رَبَّنَا وَلَكَ الْخُنْدُ: lúc cúi người về trước 90 độ.

(Râp ba na va la kal hâm đu)

Ý nghĩa: {Thưa Thượng Đế chúng tôi! Mọi lời ca ngợi tán dương là của Ngài}

Câu này bắt buộc Imam, Mánum và người dâng lễ một mình.

e) Câu: سُبْحَانَ رَبِّي الْأَعْلَى: lúc quỳ lại.

(Súp ha na râp bi dal á' la)

Ý nghĩa: {Vinh quang thay Thượng Đế của tôi, Ngài thật tôi cao!}

f) Câu: رَبِّ اغْفِرْ لِي: giữa hai lần quỳ lại.

(Râp biệt fir ly)

Ý nghĩa: {Thưa Thượng Đế! Cầu xin hãy dung thứ tội lỗi cho bè tôi}

g) Đọc Ta-shah-hud đầu tiên tức đọc.

الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالطَّبَابُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ،
السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

(Ách ta hi da tu lil láh, vós so la qua tu voát toai di b.á.t

As sa la mu a' lây ka ây du hanh Na bi du va rôh ma tul ló hi va ba ro ka túh

As sa la mu a lây na va a' la i' ba đil la his so li h.i.n

Ash ha đu al la i la ha il lol lóh va ash ha đu anh na Mu hâm ma đanh áp
đu hu va ro su lúh.)

Ý nghĩa: {Mọi điều bình an, tốt đẹp và những hành động tôn thờ là của Allah. Cầu xin Ngài ban bình an, sự khoan dung và phúc lành cho Nabi, cho chúng tôi và cho tất cả những người đạo hạnh trong số bầy tôi

ngoan đạo của Ngài. Tôi xác nhận không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah và xin chứng nhận Muhammad là bè tôi và cũng là vị Thiên Sứ của Ngài.}

h) Ngôi đền Ta-shah-hud đầu tiên.

Ai cố ý bỏ một trong những điều bắt buộc thì lễ Solah vô hiệu còn ai bỏ vì quên lỡ hoặc không biết thì phải quay lại Sahhu.

12- Solah tập thể:

Đối với nam nén dâng lễ Solah cùng tập thể Muslim ở các Masjid nhằm làm hài lòng Allah và phần thưởng nơi Ngài.

Solah tập thể tốt hơn Solah một mình đến hai mươi bảy lần như được nhắc trong Hadith sau:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: ((صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَدَادِ يُسَيِّئُ وَعَشْرِينَ دَرَجَةً)) متفق عليه.

Ông Abdullah bin U'mar thuật lại lời Nabi ﷺ: "Solah tập thể tốt hơn Solah một mình hai mươi bảy lần." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Còn đối với phụ nữ thì dâng lễ Solah ở nhà tốt hơn dâng lễ Solah cùng tập thể.

13- Những điều làm hư lễ Solah:

a) Cố ý ăn, uống bắt buộc phải dâng lễ Solah lại đây là điều được tất cả học giả Ulama thống nhất.

b) Cố ý nói chuyện những lời không được phép như được nhắc trong Hadith sau:

عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ قَالَ: كُنَّا نَتَكَلَّمُ فِي الصَّلَاةِ يُكَلِّمُ الرَّجُلُ صَاحِبَهُ وَهُوَ إِلَى جَنِيهِ فِي الصَّلَاةِ حَتَّى نَزَلَتْ ۝ وَقُوْمُوا لِلَّهِ قَنِينَ ﴿٢٣٨﴾ الْبَقْرَةُ فَأَمِرْتُ بِالسُّكُوتِ وَهُبِيَّا عَنِ الْكَلَامِ متفق عليه.

Ông Abdullah bin Arqam kể: trước kia, chúng tôi nói chuyện với nhau trong lúc Solah, mọi người nói chuyện với người bạn đứng kế bên đến khi Allah mặc khải câu: «Và hãy đứng (dâng lễ Solah) trước Allah với tinh thần hoàn toàn sùng kính.» Al-Baqoroh: 238. Thê là chúng tôi được lệnh phải im lặng và bị cấm nói chuyện (trong lễ Solah). Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Tất cả học giả Ulama thống nhất rằng ai cố ý nói chuyện những lời lẽ vô bổ thì lễ Solah đó vô nghĩa.

c) Cố ý làm nhiều hành động không liên quan trong Solah như nhìn người khác qua lại...

d) Có ý bỏ một nền tảng hoặc một điều kiện của Solah không có lý do thí dụ như dâng lễ không có nước Wuḍūa hoặc dâng lễ xoay về hướng khác Qiblah như được nhắc trong Hadith sau:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ جُلُوسٌ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ فِي الْمَسْجِدِ إِذْ دَخَلَ رَجُلٌ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ، ثُمَّ جَاءَ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ فَرَدَّ عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: ((اَرْجِعْ فَصَلًّا فِي ائِكَ لَمْ يُصَلِّ)) متفق عليه.

Ông Abu Hurairoh kể: Khi chúng tôi đang ngồi cùng với Nabi trong Masjid có người đàn ông bước vào và dâng lễ hai Rất-at rồi đến chào Salam cho Nabi, Người đáp Salam lại rồi nói: "Anh hãy trở lại dâng lễ Solah bởi vì anh chưa dâng lễ (hoàn hảo)." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

e) Cười ra tiếng trong Solah, đây là điều được tất cả Ulama thống nhất.

14- Những giờ giắc cắm dâng lễ Solah:

- Sau khi dâng lễ Solah Fajr cho đến sau khi mặt trời mọc.
- Mặt trời đứng bóng.
- Sau khi dâng lễ Solah Osr đến mặt trời lặn.

* Bằng chứng với hai Hadith sau:

عَنْ عَفْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: ثَلَاثُ سَاعَاتٍ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ يَنْهَانَا أَنْ تُصَلِّ فِيهِنَّ وَأَنْ تَنْقِرَ فِيهِنَّ مَوْتَانَا حِينَ تَطْلُعُ الشَّمْسُ بِارْغَةً حَتَّى تَرْتَفَعَ وَحِينَ يَقُومُ قَائِمًا الظَّهِيرَةَ حَتَّى تَبِيلَ الشَّمْسُ وَحِينَ تَضَيَّفَ الشَّمْسُ لِلْغُرُوبِ حَتَّى تَغْرِبَ)) رواه مسلم.

Ông U'qbah bin A'mir kể: có ba giờ mà Rosul đã cắm chúng ta dâng lễ Solah và chôn người chết: khi mặt trời mọc đến khi xuất hiện hoàn toàn, khi mặt trời đứng bóng cho đến khi nghiên bóng và khi mặt trời bắt đầu lặn cho đến khi lặn hẳn. Hadith do Muslim ghi lại.

عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ: ((لَا صَلَاةَ بَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَرْتَفَعَ الشَّمْسُ وَلَا صَلَاةَ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْبِيَ الشَّمْسُ)) متفق عليه.

Ông Abu Sa'id Al-Khudry kể: tôi đã nghe Rosul nói rằng: "Không được dâng lễ Solah sau khi đã dâng lễ Solah Fajr cho đến khi mặt trời nhô lên và không được dâng lễ Solah sau khi dâng lễ Solah Osr cho đến khi mặt trời lặn hẳn." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

15- Cách thức lễ Solah như sau:

Bắt buộc người Muslim phải dâng lễ Solah như Nabi ﷺ đã dâng lẽ, vì Nabi ﷺ đã nói:

قال : ((صلوا كمَا رأيْتُنِي أَصْلِي)) رواه البخاري.

"Hãy dâng lẽ Solah như các người đã thấy Ta dâng lẽ vậy." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Khi bạn đứng dâng lẽ Solah là bạn đứng trước Allah Đáng Hồng Phúc & Tối Cao nên phải thật nghiêm trang và thi hành những bước sau:

* Bước một: sau khi đã có nước Wuđuā đồng thời cũng đến giờ dâng lẽ Solah bạn cần phải lụa nơi sạch sẽ, mặc quần áo sạch sẽ. Đôi với nam tối thiểu phải che từ rún cho đến khỏi đầu gói còn với nữ phải che toàn thân ngoại trừ gương mặt và đôi bàn tay thì không cần che. Tiếp đó, mặt hướng về Kiblah (tức hướng về Ká'báh tại thánh địa Makkah tại Arập Xê Út) còn ở Việt Nam Kiblah nằm trùng với hướng tây tức hướng mặt trời lặn.

Kế tiếp, định tâm cho lẽ Solah định thực hiện và sự định tâm chỉ cần trong tâm bạn biết là bạn thực hiện Solah gì là đủ chứ không cần phải nói bất cứ lời nào cả hoặc có thể định tâm trước đó cũng được.

Tiếp sau đó, người đứng thẳng, giơ hai bàn tay lên ngang vai (hoặc ngang trái tai), hai bàn tay xòe ra, các ngón tay khép lại, lòng bàn tay hướng về phía trước, mắt nhìn xuống nơi quỳ lại đồng thời nói:

الله أكْبَرُ

(Ol ló hu Ak bar)

Ý nghĩa: Allah thật vĩ đại.

Tiếp sau đó, khoanh hai tay lại đặt tay phải trên tay trái và đặt trên lòng ngực và nên đọc câu Istiftah sau:

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَمَحْمَدُكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ))

(Súp ha na kol lo hum ma và bi hâm đik, và ta ba ro kas muk, và ta a' la jad đuk và la i la ha ghoi ruk)

Ý nghĩa: "Vinh quang thay Allah và bắng lời ca ngợi Ngài mà ca tụng tán dương, may mắn thay Đại Danh của Ngài, tối cao thay uy quyền của Ngài và không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà

chỉ có Ngài." Hadith do Abu Dawud, Al-Tirmizy, Nasa-y và Ibn Majah ghi lại.

Kê tiếp bắt buộc đọc bài Fatihah.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾

تَبَارَكَ اسْمُكَ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٣﴾ إِبَّاكَ نَفْعُكَ وَإِبَّاكَ نَسْتَعِنُ ﴿٤﴾ أَهْدَنَا الصَّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٥﴾

صَرَاطَ الَّذِينَ أَنْهَمْتَ عَلَيْهِمْ عَبْرَ الْمَغْصُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا أَصْنَاعَ لَيْلَةَ ﴿٦﴾ آمِنٌ

Ý nghĩa:

Cầu xin Allah che chở bè tôi tránh khỏi sự quấy nhiễu của Shaytan đáng bị nguyên rùa.

Nhân danh Allah Đáng rất mực độ lượng, Đáng rất mực khoan dung.

Mọi lời ca ngợi, tán dương đều kính dâng Allah Đáng chúa tể của toàn vũ trụ.

Đáng rất mực độ lượng, Đáng rất mực khoan dung.

(Allah là) Đức Vua của ngày phán xử.

Duy chỉ Ngài chúng tôi tôn thờ và cũng duy chỉ Ngài chúng tôi cầu xin sự giúp đỡ.

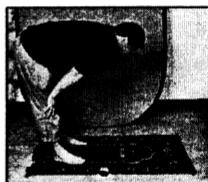
Cầu xin Ngài hãy hướng dẫn bè tôi đến với con đường chính đạo.

Con đường của những người đã được Ngài ban ân sủng (con đường Islam) chứ không phải con đường của những kẻ làm Ngài phẫn nộ (người Do Thái giáo) cũng không phải con đường của những kẻ làm đường lạc lối (người Thiên Chúa giáo).

Cầu xin Allah chấp nhận lời cầu xin!

Kê tiếp đọc tiếp một chương khác nếu thuộc.

* **Bước hai:** khi đọc xong bài Fatihah (và chương Qur'an khác) giơ hai bàn tay lên ngang vai (hoặc ngang trái tai) lòng bàn tay hướng về trước nói "Ol ló hu Ak bar" và cuối người về trước 90 độ, hai bàn tay nắm lấy hai đầu gối, đầu và lưng thẳng mắt nhìn xuống nơi quỳ lại và đọc ba lần câu:

سُبْحَانَ رَبِّيِ الْعَظِيمِ

(Súp ha na răp bi dal a z.i.m)

Ý nghĩa: {Vinh quang thay Thượng Đế của tôi, Ngài thật vĩ đại!}

**** Chú ý:** mỗi lần thay đổi động tác đều phải nói "Ol ló hu Ak bar" ngoại trừ động tác trong bước ba thì nói khác.

* **Bước ba:** đứng thẳng người trở lại đồng thời giơ hai bàn tay lên ngang vai (hoặc ngang trái tai) lòng bàn tay hướng về trước và nói:

سَمِعَ اللَّهُ لِيَنْ حَمْدَهُ

(Sa mi Ol lo hu li manh ha mi đáh)

Ý nghĩa: {Allah hằng nghe thấy tất cả lời ca ngợi của ai tán dương ca tụng Ngài.}

Kế tiếp xuôi hai tay xuống và nói tiếp.

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

(Ráp ba na va la kal hâm đu)

Ý nghĩa: {Thưa Thượng Đế chúng tôi! Mọi lời ca ngợi tán dương là của Ngài}

* **Bước bốn:** cuộn lạy về phía trước đồng thời nói "Ol ló hu Ak bar", khi lạy bắt buộc trán, mũi, đôi bàn tay, hai đầu gối, các ngón chân phải chạm trực tiếp xuống đất còn hai cù chỏ thì đưa lên không được để chạm đất và nói ba lần câu:

سُبْحَانَ رَبِّيِ الْأَعَلَى

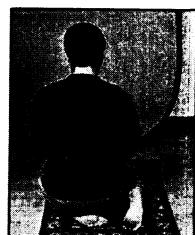
(Súp ha na ráp bi dal á' la)

Ý nghĩa: {Vinh quang thay Thượng Đế của tôi, Ngài thật tối cao!}

* **Bước năm:** ngồi dậy và nói "Ol ló hu Ak bar", khi ngồi mông đặt trên lòng bàn chân trái, bàn chân phải dựng đứng lên hoặc để xuôi ra phía sau, hai bàn tay kép lại đặt trên đầu gối, mắt nhìn xuống nơi quỳ lạy và nói:

رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَاجْرُنِي، وَعَافِنِي وَارْزُقْنِي،
وَارْفَعْنِي.

(Ráp biệt fir ly, ráp biệt fir ly, Ol lo hum mứ fir ly, var hâm ny, vách di ny, vaj bur ny, và a' fi ny, var zúq ny, var fá' ny.)

Ý nghĩa: {Thưa Thượng Đế! Cầu xin hãy dung thứ tội lỗi cho bè tôi. Thưa Allah! Cầu xin hãy dung thứ, khoan dung độ lượng và dẫn dắt bè tôi. Cầu xin Ngài ban cho bè tôi

phú quý, sự lành mạnh, bỗng lộc và nâng cao địa vị của bè tôi (ở trần gian và ngày sau).}

* **Bước sáu:** cùi lạy thêm lần nữa và nói "Ol lá hu Ak bar" kế tiếp làm giống như lần quỳ lạy trước.

* **Bước bảy:** Như thế là bạn đã thực hiện xong một Rất-at, tiếp đó đứng dậy và nói "Ol lá hu Ak bar" rồi thực hiện tiếp Rất-at thứ hai giống như Rất-at thứ nhất không gì thay đổi nhưng ở Rất-at thứ hai sau khi quỳ lạy xong lần hai không đứng dậy liền như ở Rất-at một mà ngồi lại đọc bài At-Tahiya sau:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَالصَّلٰوٰتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلٰامُ عَلٰيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ،
السَّلٰامُ عَلٰيْنَا وَعَلٰى عَبٰادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلٰهَ إِلّٰ اللّٰهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

(Ách ta hi da tu lil láh, vós so la qua tu voát di b.á.t

As sa la mu a' lây ka ây du hanh Na bi du va róh ma tul láo hi va ba ro ka túh

As sa la mu a lây na va a' la i' ba đil la his so li h.i.n

Ash ha đu al la i la ha il lol lóh va ash ha đu anh na Mu hâm ma đanh áp
đu hu va ro su lúh.)

Ý nghĩa: {Mọi điều bình an, tốt đẹp và những hành động tôn thờ là của Allah. Cầu xin Ngài ban bình an, sự khoan dung và phúc lành cho Nabi, cho chúng tôi và cho tất cả những người đạo hạnh trong số bầy tôi ngoan đạo của Ngài. Tôi xác nhận không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah và xin chứng nhận Muhammad là bè tôi và cũng là vị Thiên Sứ của Ngài.}

Nếu bạn dâng lễ Solah có bốn Rất-at (như Zuhr (buổi trưa), Osr (buổi chiều), Isha (buổi tối)) hoặc có ba Rất-at (như Mù-riп (buổi hoàng hôn)) thì tiếp tục đứng dậy thực hiện Rất-at thứ ba và thứ tư giống như Rất-at thứ nhất và thứ hai cho đến lần quỳ lạy thứ hai của Rất-at thứ ba hoặc thứ tư thì ngồi lại đọc lại bài At-Tahiya của bước bảy và đọc tiếp bài của bước tám. Nếu lễ Solah có hai Rất-at (như Fajr (hứng đông)) thì cũng vậy sau lần quỳ lạy thứ hai của Rất-at thứ hai ngồi lại đọc lại bài At-Tahida của bước bảy và đọc tiếp bài của bước tám.

* **Bước tám:**

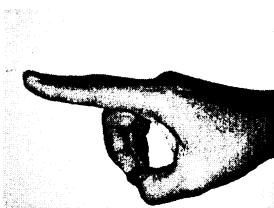
اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى إِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ
إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ حَمِيدٌ. اللّٰهُمَّ باركْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ
عَلٰى إِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ حَمِيدٌ

(Ol lo hum ma sol li a' la Mu hâm mách va a' la a li Mu hâm mách, ka ma sol lây ta a' la Íp ro h.i.m va a' la a li Íp ro h.i.m, in na ka ha mi đum ma j.i.đ

Ol lo hum ma ba rík a' la Mu hâm mách va a' la a li Mu hâm mách, ka ma ba râk ta a' la Íp ro h.i.m va a' la a li Íp ro h.i.m, in na ka ha mi đum ma j.i.đ)

Ý nghĩa: {Thưa Allah! Cầu xin hãy ban sự bình an và phúc lành cho Nabi Muhammad và dòng tộc của Người giống như Ngài đã ban cho Nabi Ibrohim và dòng tộc của Người. Quả thực, Ngài là Đáng Tối Cao và Rộng Lượng.}

** Chú ý: khi ngồi đọc bài của bước bảy và bước tám chạm hai đầu ngón cái và ngón giữa của tay phải lại, ngón trỏ chỉ thẳng về phía trước, các ngón khác xếp xuôi theo chiều của ngón giữa và đặt trên đầu gối.

* **Bước chín:** xoay mặt về bên tay phải cho thấy cả gò má và đọc:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ

(As sa la mu a' lây kum va róh ma tul lóh)

Ý nghĩa: {Cầu xin Allah ban sự bình an, sự khoan dung của Ngài cho các bạn.}

Sau đó xoay mặt về bên tay trái và nói câu trên.

Lễ Solah quan trọng nhất trong Islam, nếu lễ Solah được hoàn thành tốt đẹp thì tất cả mọi việc làm còn lại đều tốt đẹp còn nếu lễ Solah không hoàn hảo tốt đẹp thì mọi việc làm khác đều vô nghĩa. Lễ Solah là điều đầu tiên được đưa ra phán xét, nếu ai thi hành nó chu đáo đầy đủ là người chiến thắng làm hài lòng Allah còn bị thiếu sót thì hối ôi y đã bị diệt vong.

Nền tảng thứ ba: Zakat

1- Định nghĩa Zakat:

- Theo nghĩa Arập Zakat nghĩa là: phát triển và thêm nữa.
- Theo nghĩa giáo lý Zakat nghĩa là: nghĩa vụ bắt buộc xuất ra lấy từ một số tài sản nhất định phân phát cho một số người nhất định được giáo lý qui định.

2- Tầm quan trọng của Zakat trong Islam:

Zakat là một trong năm nền tảng của Islam, trong Qur'an có rất nhiều câu kinh nói về Zakat và lễ Solah cùng với nhau diễn hình như câu: Allah phán:

فَالْيَوْمَ أَكِيدُوا الصَّلَاةَ وَإِذَا أَرَكُونَةَ ﴿٤٣﴾ الْبَقْرَةُ

﴿Và hãy dâng lễ Solah và xuất Zakat bắt buộc.﴾ Al-Baqoroh: 43.

Allah phán chưƠng khác:

فَالْيَوْمَ أَكِيدُوا الصَّلَاةَ وَتَوْلُونَ الْرَّكُونَةَ ﴿٥﴾ الْبَيْنَةُ

﴿Và dâng lễ Solah một cách chu đáo và xuất Zakat bắt buộc.﴾ Al-Baiyinah: 5.

- Nabi ﷺ nói:

- قال ﷺ: ((بُيُّ الإِسْلَامِ عَلَى حُمَّى (...)) ذكر منها ((إِيتاء الرِّكَانَ)) متفق عليه.

"Islam được xây dựng trên năm trụ cột..." có câu "xuất Zakat bắt buộc." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Allah đã qui định ra luật Zakat nhằm làm tinh khiết nguồn của cải và tăng phúc lộc cho chủ sở hữu và đặc biệt, nó thể hiện tình yêu thương đến những người nghèo khó, làm cho căn bệnh keo kiệt, bùn xỉn không đeo bám con người, làm cho xã hội người người ấm no hạnh phúc như Allah đã phán bảo:

فَالْيَوْمَ خُذُّ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَزَكِّيهِمْ بَعْدًا ﴿١٠٣﴾ التوبه

﴿(Hồi Muhammad) hãy lấy từ trong tài sản của họ dùng làm bố thí nhằm trong sạch họ.﴾ Al-Tâubah: 103.

3- Giáo lý về Zakat:

Zakat là nghĩa vụ của tất cả người Muslim sở hữu số tài sản đúng theo qui định của giáo lý phải xuất Zakat kể cả trẻ em và người khùng, là người cấp dưỡng hay bảo hộ họ phải xuất Zakat dùm họ, ai chống đối cho rằng Zakat không bắt buộc thì y là Kafir còn ai không chịu xuất Zakat vì keo kiệt, luyến tiếc số tài sản đó bị xem là người hư đốn và đã mắng phải

trọng tội, nếu chết vẫn như thế thì y nằm trong sự phán quyết của Allah như được phán:

فَالْعَالَمُونَ ﴿٤٨﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشَرِّكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَكْتَمُهُ ﴿النساء: ٤٨﴾

«Quả thật, Allah không bao giờ tha thứ việc tổ hợp (ai hay vật gì) cùng với Ngài nhưng Ngài lại tha thứ những tội lỗi khác ngoài nó cho bất cứ ai Ngài muôn» Al-Nisha: 48.

Allah đã khuyến cáo những ai không chịu xuất Zakat như sau:

فَالْعَالَمُونَ ﴿٤٩﴾ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الْذَّهَبَ وَالْفَضَّةَ وَلَا يُقْسِطُونَ هُنَّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرُوهُمْ

يُعَذَّابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهِمْ فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتَكُونُونَ بِهَا جِهَادُهُمْ وَجُنُودُهُمْ

وَرَطُهُوْرُهُمْ هَذَا مَا كَيَّزْتُمْ لِأَنْفُسِكُوْنَ فَدُوْلُوْنَا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٥١﴾ التوبه: ٣٤ - ٣٥

«Và có những kẻ dụ trũ vàng và bạc nhưng không chi dùng nó cho chính nghĩa của Allah thì hãy báo cho họ biết về một hành phạt đau đớn * Vào ngày mà số vàng bạc chúng tích trữ sẽ được nung đỏ trong lửa rồi mang đóng vào trán, hông và lưng của họ (kèm theo lời phán): "Đây là vật mà các người tích trữ cho bản thân của các người. Thôi hãy ném món mà các người đã tích trữ."» Al-Tâubah: 34 – 35.

Có Hadith Nabi ﷺ nói:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَا مِنْ صَاحِبٍ كَثِيرٍ لَا يُؤْدِي رِزْكَهُ إِلَّا أُخْمِي عَلَيْهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَيُجْعَلُ صَفَائِحَ فَيُكْوَى بِهَا جَنْبَاهُ وَجَبَبَتُهُ حَتَّى يَخْكُمَ اللَّهُ بَيْنَ عِبَادِهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارَهُ حَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةً ثُمَّ يَرِي سَبِيلَهُ إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ وَإِمَّا إِلَى النَّارِ...)) متفق عليه.

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại lời Nabi ﷺ: "Không một ai tích trữ vàng bạc rồi lại không chịu xuất Zakat bắt buộc mà lại không bị mang đến hỏa ngục rồi dùng bản kim loại đốt nóng rồi ủi lên hông, lên trán y cho đến khi Allah phân xử tất cả với mọi người trong một ngày dài năm ngàn năm. Sau đó, y sẽ thấy có thể được vào thiên đàng và có thể bị vào hỏa ngục..." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

4- Điều kiện bắt buộc xuất Zakat: gồm năm điều:

- Islam (tức người Muslim) còn người Kafir không bắt buộc.
- Người tự do, còn người dày tú và người Kitabiyah (người cam kết tự buôn bán để chuộc mạng) thì không bắt buộc vì họ không có sở hữu gì trong tay.

- Sở hữu số lượng tài sản theo qui định của giáo lý.

d) Hoàn toàn là chủ sở hữu còn tài sản hùng hạm chưa chia, người thiếu nợ và những tài sản công cộng không bắt buộc xuất Zakat.

e) Được giáp năm tức không bắt buộc số tài sản sở hữu trong tay chưa được một năm, ngoại trừ những loại lương thực thu hoạch theo mùa như loại hạt, loại hoa quả thì phải xuất Zakat sau khi thu hoạch, vì Allah phán:

فَالْعَالَمُونَ وَمَا تُوْلَى حَقَّهُمْ يَوْمَ حَصَادِهِ ﴿١٤١﴾ الْأَنْعَامَ

﴿Và hãy trả phần thuế (hoa lợi) vào ngày gặt hái.﴾ Al-An'a'm: 141.

Và cả những kho tàng, kho báu được phát hiện dưới đất cũng phải xuất Zakat khi phát hiện được.

5- Số tài sản bắt buộc xuất Zakat: gồm năm loại:

* Thứ nhất: Vàng, bạc và những gì có giá trị như tiền giấy hiện hành phải xuất Zakat là 2,5 % theo số lượng như sau:

- Số lượng vàng có từ 20 Mithqol, mỗi Mithqol bằng 4,25 g tổng thể 85 g tương đương 2 lượng 2 chi 6 phân 6 li.

- Số lượng bạc có từ 200 Dirham, mỗi Dirham bằng 2,975 g tổng thể 595 g tương đương 15 lượng 8 chi 6 phân 6 li.

- Số lượng tiền hiện hành ngày nay như: tiền đồng, tiền đôla, tiền ero, tiền riyal... bắt buộc xuất Zakat khi có số tiền tương đương với 85 g vàng hoặc 595 g bạc vì thế tiền tùy thuộc vào sức mạnh của nền kinh tế của quốc gia đó.

Những tài sản có giá trị như vàng, bạc có hơn số lượng qui định thì cũng xuất theo tỉ lệ 2,5 % so với tổng số lượng sở hữu, như được dẫn chứng trong Hadith sau:

عَنْ عَلَيْهِ السَّلَامِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: ((إِذَا كَانَتْ لَكَ مِائَتَانِ دِرْهَمٍ وَحَالَ عَلَيْهَا الْحُولُ فَفِيهَا حُمْسَةُ دَرَاهِمٍ، وَلَيْسَ عَلَيْكَ شَيْءٌ حَتَّى يَكُونَ لَكَ عِشْرُونَ دِينَارًا وَحَالَ عَلَيْهَا الْحُولُ فَفِيهَا نِصْفُ دِينَارٍ، فَمَا زَادَ فِي بِحِسَابِ ذَلِكَ، وَلَيْسَ فِي مَالِ زَكَّةً حَتَّى يَحْوَلَ عَلَيْهَا الْحُولُ)) رواه أبو داود وهو حديث حسن.

Ông Aly ﷺ thuật lại lời Nabi ﷺ: "Nếu anh có 200 Dirham và sở hữu giáp năm buộc phải xuất 5 Dirham, không bắt buộc anh phải xuất gì cả trong số Dinar cho đến khi có được 20 Dinar và sở hữu giáp năm buộc phải xuất nữa Dinar, còn nếu nhiều hơn thế thì cứ tính theo tổng số lượng đó mà xuất và không bắt buộc phải xuất Zakat cho đến khi sở hữu được giáp năm." Hadith do Abu Dawud ghi lại và đây là Hadith Hasan.

Vàng nữ trang nếu chỉ dự trữ không đeo cũng bắt buộc phải xuất Zakat mà không có sự tranh cãi gì cả còn nữ trang dùng để đeo thì theo

câu nói đúng chính xác là phải xuất Zakat với bằng chứng là những Hadith nói chung chung về bắt buộc xuất Zakat vàng và bạc điện hình như hai Hadith sau:

عَنْ عَمِّرُونَ بْنِ شَعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ امْرَأَةً أَتَتْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَمِّهَا ابْنَةً لَهَا وَفِي يَدِ ابْنِهَا مَسَكَّنًا عَلَيْهِ تَانِي مِنْ ذَهَبٍ فَقَالَ لَهَا: ((أَتَعْطِينَ زَكَةَ هَذَا؟)) قَالَتْ: لَا. قَالَ: ((أَئْسُرُكِ أَنْ مُسَوِّرَكِ اللَّهُ يِهِمَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ سَوَارِبِنِي مِنْ تَارِ؟)) قَالَ: فَخَاعَتْهُمَا فَأَلْقَتُهُمَا إِلَيَّ الَّتِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَالَتْ هُمَا لِيَهُ عَرَّ وَجَلَ وَلِرَسُولِهِ رواه أبو داود والنسائي والترمذى

Ông của U'mar bin Shu'aib kể: có người phụ nữ cùng với đứa con gái của bà đến gặp Nabi ﷺ trên tay đứa con gái đeo đôi vòng tay bằng vàng, khi đó Nabi ﷺ nói: "Cô có xuất Zakat cho hai cái vòng này không?" người phụ nữ đáp: không. Nabi ﷺ nói tiếp: "Vậy vào ngày tận thế Allah sẽ biến hai cái vòng đó thành hai cái vòng lửa." Thê là bà ta cởi hai vòng đó ra đưa cho Nabi ﷺ và nói: đôi vòng này là của Allah và Rosul của Ngài. Hadith do Abu Dawud, Al-Tirmizy và Al-Nasa-y ghi lại.

عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَتْ: دَخَلَ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَأَى فِي يَدَيَ فَتَخَابَتِ مِنْ وَرِيقِ فَقَالَ: ((مَا هَذَا يَا عَائِشَةً؟)) فَقُلْتُ: صَنَعْتُهُنَّ أَتَرَيْنَ لَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: ((أَتَوْدَيْنَ زَكَاتَهُنَّ؟)) قُلْتُ: لَا أَوْ مَا شَاءَ اللَّهُ قَالَ: ((هُوَ حَسِيبُكِ مِنَ التَّارِ)) روى أبو داود وغيره.

Bà A-y-shah kể: Khi Nabi ﷺ bước vào nhà gặp trên tay tôi đeo những chiếc nhẫn bằng bạc Người hỏi: "Đây là gì vậy hỡi A-y-shah ?" tôi đáp: tôi đã làm nó đó, Rosul có muốn tôi đeo cho không ? Nabi ﷺ tiếp: "Em có xuất Zakat không ?" tôi nói: không hoặc nói Masha Allah. Nabi ﷺ nói: "Đó là phần thưởng của em từ hỏa ngục đó." Hadith do Abu Dawud và những người khác ghi lại.

Còn những kho tàng không phải là vàng và đá quý không một học giả Ulama nào bắt buộc xuất Zakat cả chỉ ngoại trừ dùng vật đó làm hàng hóa mua bán thì phải xuất Zakat theo hàng hóa mà thôi.

* **Thứ hai:** Súc vật đó là lạc đà, bò và Ghonam (dê và cừu), bắt buộc phải xuất Zakat nếu đã nuôi được giáp năm với bằng chứng trong Hadith sau:

قَالَ: ((فِي كُلِّ إِبْلٍ سَائِمَةٌ صَدَقَةٌ)) رواه أحمد وأبو داود والنسائي.
Nabi ﷺ nói: "Trong tất cả lạc đà đã giáp năm phải xuất Zakat." Hadith do Ahmad, Abu Dawud và Al-Nasa-y ghi lại.

قال : ((في صدقة الغنم في سائمتها)) رواه البخاري

Nabi ﷺ nói: "Phải xuất Zakat trong Ghonam (dê và cừu) khi đã giáp năm." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Số lượng súc vật bắt buộc xuất Zakat như sau:

Loại	Số lượng		Số lượng xuất Zakat
	Từ	Đến	
Lạc đà	5	9	Một con cừu cái
	10	14	Hai con cừu cái
	15	19	Ba con cừu cái
	20	24	Bốn con cừu cái
	25	35	Một con lạc đà cái một tuổi
	36	45	Một con lạc đà cái hai tuổi
	46	60	Một con lạc đà cái ba tuổi
	61	75	Một con lạc đà cái bốn tuổi
	76	90	Hai con lạc đà cái hai tuổi
	91	120	Hai con lạc đà cái ba tuổi
Hơn 120 con		Theo đà số học già Ulama thì cứ thêm 40 còn thì một con lạc đà cái hai tuổi, cứ thêm 50 con thì một con lạc đà cái ba tuổi	
Bò	30	39	Con bò đực hoặc cái một tuổi
	40	59	Con bò cái hai tuổi
	60	69	Hai con bò một tuổi
	70	79	Một con bò một tuổi và một con bò cái hai tuổi
Hơn 79 con		Cứ hơn 30 con thì một con bò một tuổi và cứ 40 con thì một con bò cái hai tuổi	
Ghonam (dê và cừu)	40	120	Một con cừu cái
	121	200	Hai con cừu cái
	201	300	Ba con cừu cái
	Hơn 300 con		Cứ thêm 100 con thì một con cừu cái

* Bằng chứng qua Hadith sau:

Hadith thứ nhất:

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: أَنَّ أَبَا بَشِيرَ كَتَبَ لَهُ هَذَا الْكِتَابَ لَمَّا وَجَهَهُ إِلَى الْبَحْرَيْنِ يَسِّمُ اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ هَذِهِ فَرِيضَةُ الصَّدَقَةِ الَّتِي فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ عَلَى الْمُسْلِمِينَ وَالَّتِي أَمَرَ

اللهُ يَهَا رَسُولُهُ فَمَنْ سُلِّمَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ عَلَى وَجْهِهَا فَلْيُعْطِهَا وَمَنْ سُلِّمَ فَوْقَهَا فَلَا يُعْطِي فِي أَرْبِعَ وَعَشْرِينَ مِنَ الْأَيَّلِ فَمَا دُرْنَاهَا مِنَ الْغَنِيمَ مِنْ كُلِّ حَمْسٍ شَاهٌ إِذَا بَلَغَتْ سِتًا وَثَلَاثَيْنَ إِلَى حَمْسٍ وَأَرْبَعَيْنَ فَفِيهَا بِنْتُ لَبُونَ أُنْثَى، فَإِذَا بَلَغَتْ سِتًا وَأَرْبَعَيْنَ إِلَى سِتَّيْنَ فَفِيهَا حَمْسَةٌ طَرُوقَةُ الْجَبَلِ فَإِذَا بَلَغَتْ وَاحِدَةً وَسِتَّيْنَ إِلَى حَمْسٍ وَسَبْعِينَ فَفِيهَا جَدْعَةٌ فَإِذَا بَلَغَتْ يَعْنِي سِتًا وَسَبْعِينَ إِلَى تِسْعِينَ فَفِيهَا بِنْتَا لَبُونَ فَإِذَا بَلَغَتْ إِحْدَى وَتِسْعِينَ إِلَى عَشْرِينَ وَمَائَةَ كُلِّ حَمْسِينَ طَرُوقَتَا الْجَبَلِ فَإِذَا زَادَتْ عَلَى عَشْرِينَ وَمَائَةَ فَفِي كُلِّ أَرْبَعَيْنَ بِنْتُ لَبُونَ وَفِي كُلِّ حَمْسِينَ حَمْسَةٌ وَمَنْ لَمْ يَكُنْ مَعَهُ إِلَّا أَرْبِعَ مِنَ الْأَيَّلِ فَلَيْسَ فِيهَا صَدَقَةٌ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبُّهَا فَإِذَا بَلَغَتْ حَمْسَيْنَ مِنَ الْأَيَّلِ فَفِيهَا شَاهٌ وَفِي صَدَقَةِ الْغَنِيمَ فِي سَائِمَتِهَا إِذَا كَانَتْ أَرْبَعَيْنَ إِلَى عَشْرِينَ وَمَائَةَ شَاهٌ فَإِذَا زَادَتْ عَلَى عَشْرِينَ وَمَائَةَ إِلَى مَائَتَيْنِ شَاهَاتِهَا فَإِذَا زَادَتْ عَلَى ثَلَاثَ مَائَةَ فَفِي كُلِّ مَائَةَ شَاهٌ فَإِذَا كَانَتْ سَائِمَةُ الرَّجُلِ نَاقِصَةٌ مِنْ أَرْبَعَيْنَ شَاهٌ وَاحِدَةٌ فَلَيْسَ فِيهَا صَدَقَةٌ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبُّهَا) رواه البخاري.

Ông Anas ﷺ kể: ông Abu Bakr viết lệnh truyền gởi đến Al-Bahrain: Bismilahir Rohmanir Rohim, đây là giáo lý xuất Zakat bắt buộc đã được Rosul ﷺ qui định cho người Muslim mà Allah đã mặc khải cho Rosul của Ngài. Ai yêu cầu xuất Zakat như giáo lý qui định thì hãy đưa cho y còn ai yêu cầu nhiều hơn thế thì không đưa, cứ 24 con lạc đà hoặc ít hơn thì mỗi năm con lạc đà thì xuất một con cừu cái, khi lên đến từ 36 đến 40 con xuất một con lạc đà cái hai tuổi, khi lên đến từ 46 đến 60 xuất một con lạc đà cái ba tuổi, khi lên đến từ 61 đến 75 xuất một con lạc đà cái bốn tuổi, khi lên đến từ 76 đến 90 xuất hai con lạc đà cái hai tuổi, khi lên đến từ 91 đến 120 xuất hai con lạc đà ba tuổi, khi lên đến hơn 120 con thì cứ 40 con xuất một con lạc đà cái hai tuổi và cứ 50 con xuất một con lạc đà cái ba tuổi, còn ai chỉ có bốn con lạc đà không bắt buộc xuất Zakat chỉ ngoại trừ chủ nhân muôn nhưng khi được năm con phải xuất một con cừu cái. Về phần xuất Zakat Ghonam (dê và cừu) đã được giáp năm thì cứ từ 40 đến 120 con xuất một con cừu cái, khi lên đến hơn 120 đến 200 xuất hai con cừu, khi lên đến hơn 300 con thì cứ 100 con xuất một con cừu cái, nếu ai có ít hơn 40 con thì không bắt buộc xuất Zakat chỉ ngoại từ người chủ tự nguyện." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Hadith thứ hai:

عَنْ مُعاذِ بْنِ جَبَلٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ لَمَّا بَعَثَهُ إِلَى الْيَمَنِ فَأَمَرَهُ أَنْ يَأْخُذَ مِنَ الْبَقَرِ مِنْ كُلِّ ثَلَاثَيْنَ تَبِيعَةً أَوْ تَبِيعَةً وَمِنْ كُلِّ أَرْبَعَيْنَ مُسِيَّةً. وَرَاهُ أَحْمَدُ وَأَصْحَابُ السَّنَنِ.

Ông Mu-a'z bin Jabal ﷺ kể: "Khi Nabi ﷺ cùi tôi đi Yamen và ra lệnh tôi lấy Zakat cùi mỗi 30 con bò thì lấy một con bò đực hoặc bò cái và cùi mỗi 40 con xuất một con bò cái hai tuổi." Hadith do Ahmad và nhóm Al-Sunan ghi lại.

Nếu nuôi được giáp năm mà số bò mẹ chưa đủ số lượng xuất Zakat cho đến khi cộng thêm số lượng con thì bắt đầu tính khi đã đủ số lượng và phải xuất Zakat khi đến năm tới.

Nếu kinh doanh súc vật thì bắt buộc phải xuất Zakat theo kiểu hàng hóa mua bán còn nếu dùng để cày bừa hoặc dùng con đực nhân giống (bò nọc) thì không phải Zakat, như được nói trong Hadith sau:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ ((لَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِ فِي عَبْدِهِ وَلَا فِرْسِهِ صَدَقَةً)) أَخْرَجَهُ الْبَخْرَى وَمُسْلِمٌ.

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại lời Nabi : "Ai có **đầy tớ và ngựa cưỡi** không bắt buộc xuất Zakat vì chúng." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

* **Thứ ba:** hạt và hoa quả.

Theo đa số học giả Ulama bắt buộc xuất Zakat về sản phẩm tròng trọt với số lượng là năm Wisq vì Nabi ﷺ nói:

قَالَ ((لَيْسَ فِيمَا دُونَ حُمْسَةً أُوْسَقَ صَدَقَةً)) متفق عليه

"Không bắt buộc ít hơn năm Wisq xuất Zakat." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Một Wisq khoảng 60 Só, một Só khoảng bốn bịch tay người đàn ông trung bình tổng thể khoảng 300 Só tương đương 652,8 kg.

Không bắt buộc sản phẩm nông nghiệp phải sở hữu được giáp năm mà bắt buộc phải xuất Zakat sau khi thu hoạch, vì Allah phán:

فَالْعَالَمُ: وَمَا تُوا حَقَّهُمْ يَوْمَ حَصَادِهِ ﴿الأنعام: ١٤١﴾

«Và hãy trả phần thuế (hoa lợi) vào ngày gặt hái.» Al-An'a'm: 141.

Số lượng xuất Zakat bắt buộc là một phần mười nếu tưới tiêu tự nhiên còn nếu dùng nhân lực hoặc công nghệ máy móc thì xuất một phần hai mươi, vì Nabi ﷺ nói:

قَالَ ((فِيمَا سَقَطَ السَّمَاءُ وَالْأَنْهَارُ وَالْعَيْنُ أَوْ كَانَ عَثَرِيًّا الْعُشْرُ وَفِيمَا سُقِيَ بِالسَّوَانِي أَوْ النَّضْحُ نِصْفُ الْعُشْرِ)) أَخْرَجَهُ الْبَخْرَى.

"Những gì tưới tiêu bằng thiên nhiên (như nước mưa), sông ngòi, giếng xuất Zakat một phần mươi còn nếu tưới tiêu bằng nhân lực

hoặc máy móc xuất nứa một phần mười (một phần hai mươi)." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

*** Hàng hóa kinh doanh.**

Tất cả những gì người Muslim kinh doanh mua bán dù hàng hóa là mặt hàng gì bắt buộc xuất Zakat và số lượng tiền bắt buộc là tương đương với 85 g vàng hoặc 595 g bạc. Khi đã giáp năm tính từ ngày kinh doanh cộng hết tất cả hàng hóa hiện có không tính theo giá lúc mua mà tính theo giá lúc muôn xuất Zakat nếu tương đương với 85 g vàng hoặc 595 g bạc bắt buộc phải xuất Zakat.

Số tiền phải xuất Zakat 2,5 % trong tổng số hàng hóa, nếu số vốn trong nguyên thủy đã đủ Nisob thì cộng chung với số lời rồi xuất Zakat, nếu số vốn trong nguyên thủy không đủ Nisob cho đến khi cộng số lời vào chung thì không bắt buộc xuất Zakat mà bắt đầu tính từ đó đến năm sau bắt buộc xuất Zakat.

*** Thứ năm: quặng mỏ và kho báu.**

a) **Quặng mỏ:** là tất cả những gì khai thác dưới đất rất có giá trị như vàng, bạc, sắt, đồng, hồng ngọc, dầu... bắt buộc xuất Zakat từ chúng, vì Allah đã phán:

فَالْقَالَ رَبُّهُمَا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْفَقُوا مِنْ طِينَتٍ مَا كَسَبُتُهُ وَمِمَّا أَخْرَجَنَّ لَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ

البقرة: ٢٦٧

﴿Hồi những người có đức tin! Hãy chi dùng những món vật tốt mà các người đã thu hoạch được (để xuất Zakat) và những vật mà TA đã ban phát cho các người từ trong đất.﴾ Al-Baqoroh: 267.

Không gì nghi ngờ quặng mỏ dưới đất là do Allah ban phát cho con người

Theo đa số học giả Ulama bắt buộc xuất Zakat theo số lượng như vàng và bạc tức xuất 2,5 % so với tổng số lượng khai thác được.

Không yêu cầu phải chờ một năm.

b) **Kho báu:**

Là những vật quý giá được tìm thấy dưới đất do người xưa chôn cất trong phần đất Islam hoặc đất chiến tranh hoặc đất thuộc địa của Islam.

Đối với kho báu có dấu hiệu Islam như tên Nabi hoặc tên của một vị thủ lĩnh Muslim nào đó hoặc câu kinh Qur'an hoặc những vật dụng, nữ trang... tất cả những thứ đó là vật bị đánh rơi không được phép chiếm hữu đến khi tìm ai là người chủ nhân bởi vì chủ sở hữu không bị mất quyền về những gì mình đánh mất.

Số lượng xuất Zakat là một phần năm với bằng chứng qua Hadith sau:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: ((وَفِي الرِّكَازِ الْخُمُسُ)).

Ông Abu Huroiroh thuật lời Nabi: "Và kho báu xuất một phần năm."

Theo đa số Ulama bắt buộc xuất Zakat đối với kho báu tìm được dù ít hay nhiều, chia phần xuất Zakat như chia chiến lợi phẩm và số dư đưa lại cho người phát hiện ra kho báu như Umar đã đưa số kho báu sau khi xuất Zakat cho một người phát hiện.

6- Hướng tiêu Zakat:

Người xuất Zakat được phép chia Zakat cho tám loại người sau:

- a) Người nghèo: họ là người trắng tay không sở hữu gì cả hoặc chỉ có được chút ít gì đó, họ được phép hưởng số tiền chỉ dùng cho cả năm.
- b) Người cận nghèo: là người có được kế sinh nhai chỉ đủ sống hoặc dư chút ít từ cuộc sống họ tốt hơn người nghèo, họ được phép hưởng số tiền chỉ dùng cho cả năm.
- c) Người đứng ra thu gom, trong coi và bảo vệ Zakat, họ được phép hưởng số tiền phù hợp với việc làm của họ do Imam xem xét.
- d) Người hòa giải, hàng gắn tình cảm: họ chia làm hai loại:
 - Người Kafir: cho họ với hy vọng họ vào Islam hoặc đừng làm hại, gây khó khăn cho người Muslim hoặc những gì tương tự.
 - Người Muslim: cho họ nhằm làm đức tin họ tăng thêm...
- e) Nô lệ: họ được phép hưởng số tiền có thể thuộc thân mình thoát khỏi kiếp nô lệ.
- f) Người thiếu nợ: họ gồm hai loại:
 - Người thiếu nợ nhiều không có khả năng trả nợ, họ được phép hưởng số tiền trả hết nợ.
 - Người lanh nợ nhằm phục dịch đường chính nghĩa của Allah, họ được phép hưởng số tiền để làm nhiệm vụ đó cho dù họ có giàu đi chăng.
- g) Người lỡ đường: họ được phép hưởng số tiền nhằm đưa họ trở về quê nhà.

* Bằng chứng qua lời phán của Allah:

فَالْمَعَانِي: ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَمَلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤْمَنَةُ فُلُوْهُمْ وَفِي الْرِّقَابِ وَالْفَرِمَادِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنَ أَسَيْلِ فِي يَصَادَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ﴾

التوبية: ٦٠ ﴿٦٠﴾

«Thật ra, của Zakat chỉ dành cho người nghèo, người thiếu thốn, người thu và quản lý của Zakat, người hòa giải và hàng gǎn tình cảm, người nô lệ, người thiểu nợ dùng để phục vụ chính nghĩa của Allah và người lõi đường. Đó là mệnh lệnh của Allah bởi vì Allah rất mực am tường, sáng suốt.» Al-Tâubah: 60.

7- Zakat Al-Fitr.

a) Ý nghĩa Zakat Al-Fitr: nhằm tẩy sạch người nhịn chay khỏi những điều vô bổ, tục tĩu và là lương thực cho người nghèo nhằm giúp họ khỏi phải xin người khác trong ngày tết, với bằng chứng qua Hadith sau:
عَنْ أَبْنَ عَبَّاسٍ قَالَ: ((فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ رَبَّكَةُ الْفِطْرِ طُهْرَةً لِلصَّائِمِ مِنَ الْغُرُوةِ وَالرَّأْثَةِ وَظُعْمَةً لِلْمَسَاكِينِ)) رواه أبو داود وابن ماجه.

Ông Ibnu Abbaas kể: "Nabi bắt buộc xuất Zakat Fitr nhằm tẩy sạch người nhịn chay khỏi những điều vô bổ, tục tĩu và là lương thực cho người nghèo." Hadith do Abu Dawud và Ibnu Majah ghi lại.

b) Giáo lý xuất Zakat Fitr:

Zakat Fitr là nhiệm vụ bắt buộc tất cả người Muslim dù lớn hay nhỏ, người tự do hay nô lệ và bằng chứng qua Hadith sau:
عَنْ أَبْنَ عُمَرَ قَالَ: ((فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ رَبَّكَةُ الْفِطْرِ مِنْ رَمَضَانَ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ عَلَى الْعَبْدِ وَالْحُرِّ وَالَّذِي وَالْأُنْثَى وَالصَّغِيرُ وَالكَبِيرُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَأَمْرَ بِهَا أَنْ تُؤَدَّى قَبْلَ خُرُوجِ الْقَائِمِ إِلَى الصَّلَاةِ)) Mتفق عليه.

Ông Ibnu Umar kể: "Nabi bắt buộc xuất Zakat Fitr trong Romadon một Só chà là hoặc một Só lúa mạch đối người tự do, nô lệ, nam, nữ, trẻ em và người lớn trong số người Muslim, ra lệnh phải xuất trước khi mọi người đến dâng lễ Solah tết." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Khuyến khích xuất Zakat Fitr dùm cho thai nhi.

Bắt buộc xuất Zakat cho bản thân, cho những ai có nghĩa vụ nuôi dưỡng và chu cấp cho họ như vợ, con... vào trước khi dâng lễ Solah tết.

c) Số lượng xuất Zakat Fitr:

Số lượng bắt buộc xuất Zakat là một Số với loại lượng thực mà nơi đó dùng làm lương thực chính như bột mì, lúa mạch, gạo, bắp... và một Số bằng 2 kg 40 gam.

Theo đa số học giả Ulama không được phép xuất trị giá của hiện vật mà phải xuất hiện vật, bởi điều đó làm trái ngược với những gì Nabi ﷺ ra lệnh và cả việc làm của Sohabah.

d) Thời gian xuất:

Được phép xuất Zakat trước ngày tết một hoặc hai ngày nhưng tốt nhất là xuất sau rạng đông ngày tết đến trước khi dâng lễ Solah tết khoảng vài phút, vì Nabi ﷺ đã ra lệnh mọi xuất trước khi mọi người đến dâng lễ Solah và tuyệt đối không được phép xuất Zakat sau Solah tết nếu ai xuất sau Solah tết thì đó chỉ là sự bô thí mà thôi và y phải mang tội cho sự trễ này đó.

e) Hướng chi tiêu Zakat Fitr:

Là dành cho người nghèo, người thiểu số, bởi vì họ ưu tiên hơn những người khác.

Nền tảng thứ tư: Nhịn Chay Tháng Romadon

1- Định nghĩa:

- Theo nghĩa Arập: nhịn chay là sự kiêng cữ.
- Nghĩa theo giáo lý: là sự không ăn, không uống và không sử dụng các chất thay thế cho ăn uống cùng với sự định tâm bắt đầu từ rạng đông cho đến mặt trời lặn.

2- Giáo lý nhịn chay:

Nhịn chay tháng Romadon là một trong năm trụ cột của Islam và là trụ cột vĩ đại như Allah phán:

قَالَ نَعَالَىٰ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُبَرَ عَيْنَكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُبَرَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَمْلَكُمْ تَنَعُونَ﴾ البقرة: ١٨٣

﴿Hồi những người có đức tin! Bắt buộc các người phải nhịn chay giống như đã bắt buộc các thế hệ trước các người. Qua đó, hy vọng các người biết kính sợ Allah.﴾ Al-Baqoroh: 183.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ: ((بُنْيَ الإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَة أَن لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّداً رَسُولَ اللَّهِ وَإِقَامَ الصَّلَاةَ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَصَوْمُ رَمَضَانَ وَحْجَجَ بَيْتِ اللَّهِ الْخَرَامَ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا)) متفق عليه

“Đạo Islam được xây dựng trên năm trụ cột: lời tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah và Muhammad là Thiên Sứ của Ngài, dâng lễ Solah, xuất Zakat bắt buộc, nhịn chay tháng Romadon và đi hành hương Haj tại ngôi đền Ka'bah đối với người có khả năng.” Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Romadon được bắt buộc cộng đồng Muslim nhịn chay vào năm thứ hai theo niên lịch Islam.

3- Ân phước và ý nghĩa sự nhịn chay.

Tháng Romadon là cơ hội quý báu trong việc qui phục Allah, đạt được nhiều hòng ân và ân phước của Ngài, trong tháng này Ngài muốn ban thường bất cứ ai Ngài muốn nhằm làm tăng thêm điều thiện cho họ, nâng cao địa vị của họ và xóa đi điều tội lỗi cho họ đồng thời thắt chặt sự kết nối giữa họ với Thượng Đế, Ngài chuẩn bị cho họ nhiều phần thưởng vĩ đại nhằm làm hài lòng Ngài và làm cho họ biết kính sợ Ngài nhiều hơn.

Nói về ân phước tháng Romadon thì như sau:

a) Allah phán:

قَالَ تَسْأَلُونِي: إِنَّهُ مَеْرَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هَذَا لِكُلِّ أَنْوَارٍ وَبِيَسْتَعْتِي مِنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الظَّهَرَ فَلَيَصُمِّمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَيَعْذِّبُهُ مِنْ أَنْكِسَاءِ إِلَّا حُرُمَتْ أُولَئِكُنَّا لَا يُؤْمِنُ بِكُمُ الْمُسْرَرَ وَلَا تُكْثِرُوا أَلْيَادَهُ وَلَا تُكْثِرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَيْتُكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ التَّفْرِيدُ

«Tháng Romadon là tháng mà Thiên Kinh Qur'an được mặc khai xuông để hướng dẫn nhân loại theo con đường chính đạo và làm bằng chứng rõ rệt (cho ai biết ngầm nghĩ) bên cạnh đó giáo huấn con người biết phân biệt (giữ thiện và ác, giữ halal (được phép) và harom (không được phép)). Vì thế, ai trong các người có mặt tại nhà vào tháng đó thì phải nhịn chay trọn tháng. Và ai bị bệnh hoặc đang trên đường du hành thì hãy nhịn bù lại vào những ngày khác. Allah muốn điều dễ dàng cho các người và không muốn gây khó khăn cho các người. (Ngài muốn các người) hoàn tất số ngày (nhịn chay) đã ấn định và muốn cho các người tán dương sự vĩ đại của Allah về việc Ngài đã hướng dẫn các người và để cho các người có dịp tạ ơn Ngài.» Al-Baqoroh: 185.

b) Nabi ﷺ nói:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّدَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ((مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفْرَانَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفْرَانَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفْرَانَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ)) متفق عليه

“Ai nhịn chay vào tháng Romadon bằng sự tin tưởng và hy vọng được phần thưởng từ Allah sẽ được tha thứ cho tất cả tội lỗi đã phạm. Và ai đứng dâng lễ Solah trong tháng Romadon bằng sự tin tưởng và hy vọng được phần thưởng từ Allah sẽ được tha thứ cho tất cả tội lỗi đã phạm. Và ai đứng dâng lễ Solah vào đêm định mệnh bằng sự tin tưởng và hy vọng được phần thưởng từ Allah sẽ được tha thứ cho tất cả tội lỗi đã phạm.” Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

c) Nabi ﷺ nói:

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ((قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ لَهُ الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَيْ سَبْعِ مِائَةٍ ضَعْفٍ إِلَّا الصِّيَامُ هُوَ لِي وَأَنَا أَحْرِزُ بِهِ، تَرَكَ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ وَشَرَابَهُ مِنْ أَجْلِي، لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانٌ:

فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرَهُ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ. وَلَحُلُوفُ فِي الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ)) رواه أحمد.

"Allah Đáng hùng mạnh và vĩ đại phán: "tất cả mọi việc làm của con cháu Adam được thưởng một điều tốt rồi bởi điều tốt đó được nhân lén từ mười cho đến bảy trăm lần (tùy theo lòng thành của từng người) chỉ ngoại trừ sự nhịn chay là của riêng TA TA ban thưởng cho y tùy ý, y đã kiềm chế dục vọng, nhịn ăn, nhịn uống chỉ vì TA. Đối với người nhịn chay có hai niềm vui: niềm vui khi đến giờ xá chay và niềm vui y đến trình diện Thượng Đế của y và tuyển nước bọt của người nhịn chay đối với Allah còn thơm hơn cá mùi thơm của xạ hương." Hadith do Ahmad ghi lại.

d) Lời cầu xin của người nhịn chay được đáp lại như Nabi ﷺ nói:
قال ﷺ: (لِلصَّائِمِ عِنْدَ فِطْرَهِ دَعْوَةُ لَا تُرَدُّ) رواه ابن ماجه.

"Lời cầu xin của người nhịn chay ngay lúc xá chay không bị khước từ." Hadith do Ibnu Majah ghi lại.

Cho nên, người Muslim cố gắng cầu xin Allah thật nhiều lúc gần xá chay hi vọng rằng được Allah chấp nhận lời cầu xin rồi đạt được niềm hạnh phúc vô tận ở trần gian và ngày sau.

e) Allah dành riêng cho người nhịn chay một cánh cửa ở thiên đàng chỉ có người nhịn chay mới được vào cửa đó, đây là sự đặt ân mà Allah ban cho họ khác hon những người khác, như được nhắc trong Hadith sau:
عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِنَّ فِي الْجَنَّةِ بَابًا يُقَالُ لَهُ الرَّبَّيْانُ فَإِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ قِيلَ: أَئِنَّ الصَّائِمُونَ, فَإِذَا دَخَلُوا أَغْلَقَ عَلَيْهِمْ فَلَمْ يَدْخُلْ مِنْهُ أَحَدٌ)) Mتفق عليه.

Ông Sahl bin Sa'd ﷺ thuật lại lời Nabi ﷺ: "Quả thật, trong thiên đàng có cửa gọi là Roiyaan, khi ngày tận thế đến có lời bảo: người nhịn chay đâu, đến khi họ bước vào (hết) thì cửa được đóng sầm lại và không một ai có thể bước vào nữa." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

f) Sự nhịn chay sẽ biện hộ cho người nhịn vào ngày tận thế, như được nhắc trong Hadith:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((الصَّيَامُ وَالْقُرْآنُ يَشْفَعُانِ لِلْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَقُولُ الصَّيَامُ أَيْ رَبِّ مَنْعَتُهُ الطَّعَامُ وَالشَّهْوَاتِ بِالْهَمَارِ فَشَفَعَنِي فِيهِ وَيَقُولُ الْقُرْآنُ مَنْعَتُهُ النَّوْمُ بِاللَّيْلِ فَشَفَعَنِي فِيهِ قَالَ فَيُشَفَّعُانِ)) رواه أحمد.

Ông Abdullah bin A'mr bin Al-Os ﷺ thuật lại lời Nabi ﷺ: "Sự nhịn chay và Qur'an là hai người biện hộ cho bê tôi (Muslim) trong ngày phán xét, sự nhịn chay nói: bẩm Thượng Đế! Tôi đã ngăn cản y không dùng thức ăn và nhục dục vào ban ngày, xin hãy xem xét cho y và Qur'an nói: bê tôi đã cấm y ngủ ban đêm, xin hãy xem xét cho y, hai điều đó luôn biện minh cho y." hadith do Ahmad ghi lại.

g) Nhịn chay rèn luyện người Muslim biết kiên nhẫn, chịu khó, nhẫn nhịn, dẫn đến kết quả biết từ bỏ mọi dục vọng và đam mê vô nghĩa làm cho bản thân thêm hoàn thiện hơn, thanh lịch hơn.

4- Điều kiện nhịn chay.

Tất cả học giả Ulama Islam thống nhất nhau là bắt buộc nhịn chay đối với người Muslim trưởng thành, có lý trí, mạnh khỏe, đang ở trong làng, đối với phụ nữ phải thêm điều sạch sẽ ngoài chu kỳ kinh và xuất máu hậu sản.

5- Phép lịch sự trong nhịn chay.

a) Là người Muslim phải luôn tránh xa việc nói xấu, ngòi lê đâm mách và mọi điều đã bị Allah cấm đặt biệt là lúc đang nhịn chay, phải luôn bảo vệ cái lưỡi mọi điều Harom (bị cấm) tuyệt đối tránh không nói về người khác, Nabi ﷺ nói:

قالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَنْ لَمْ يَدْعُ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةً فِي أَنْ يَدْعُ طَعَانَةً وَشَرَابَهُ)) رواه البخاري.

"Ai không từ bỏ lời dối trá mà còn tiếp tục nói dối thì Allah không cần thiết đến sự nhịn ăn và nhịn uống của y." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

b) Không bỏ ăn thức ăn nhịn, bởi điều đó làm người nhịn nhận biết được hôm nay mình nhịn chay để có sinh, nghị lực mà lao động vào ban ngày vì Nabi ﷺ đã khuyên khích làm thế qua câu:

قَالَ ﷺ: ((السَّحُورُ أَكْثَرُهُ بَرْكَةٌ فَلَا تَدْعُوهُ وَلَا أَنْ يَجِئَ عَلَيْهِ حَدْثَمٌ مُّجْزَعَةٌ مِّنْ مَا فِي قَلْبِ اللَّهِ شَكِّ وَمَلَائِكَتُهُ يُصَلُّونَ عَلَى الْمُتَسَّرِّينَ)) رواه أحمد

Nabi nói: "Thức ăn nhịn là khẩu phần có hồng phúc, vì thế chớ nên bỏ cho dù chỉ uống một ngụn nước. Quả thật, Allah hùng mạnh và cao quý luôn cầu nguyện cho người dùng thức ăn nhịn." Hadith do Ahmad ghi lại.

c) Ăn liền thức ăn xả chay khi xác định được mặt trời đã lặn, Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَا يَرَأُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا عَجَلُوا لِفِطْرِهِ)) Mتفق عليه.

"Mọi người vẫn được tốt đẹp miễn họ dùng ngay thức ăn xả (khi mặt trời đã lặn)." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

d) Luôn xả chay với chà là tươi hoặc chà là khô, bởi đó là điều Sunnah như được nói trong Hadith sau:

عَنْ أَئِسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ يُفْطِرُ قَبْلَ أَنْ يُصَلِّي عَلَى رُطْبَاتٍ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ رُطْبَاتُ فَتْمِيرَاتٌ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ فَمِيرَاتٌ حَسَا حَسَوَاتٍ مِنْ مَاءٍ. رواه أبو داود.

Ông Anas bin Malik kể: "Trước kia, Nabi xả chay trước khi dâng lễ Solah cùng với vài quả chà là tươi, nếu không có chà là tươi thì với vài quả chà là khô, nếu không có chà là khô thì uống vài ngụ nước." Hadith do Abu Dawud ghi lại.

e) Đọc Qur'an thật nhiều, tưởng nhớ, tụng niệm và ca ngợi Allah, bố thí, cư xử tốt, làm thêm nhiều điều khuyễn khích và nhiều việc làm thiện khác như được ghi trong Hadith sau:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ أَجْوَدُ النَّاسِ وَكَانَ أَجْوَدُ مَا يَكُونُ فِي رَمَضَانَ حِينَ يَلْقَاهُ جِرْبِيلُ وَكَانَ يَلْقَاهُ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فَيُدَارِسُهُ الْقُرْآنَ فَلَرَسُولُ اللَّهِ أَجْوَدُ بِالْخَيْرِ مِنْ الرَّبِيعِ الْمُرْسَلَةِ. Mتفق عليه.

Ông Ibnu Abbaas kể: "Trước kia, Nabi là người rông lương nhất trong số người làm thiện, rông lương nhất là trong tháng Romadon khi gặp gỡ với Jibroil. Và Jibroil đã gặp Nabi vào mỗi đêm trong Romadon để cùng nhau học Qur'an, khi Nabi gặp Jibroil thì Người rông lương trong việc thiện như thế giớ." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

6- Những điều làm hư sự nhịn chay.

Có ý ăn, uống vào ban ngày và những điều làm hư sự nhịn chay khác như tiêm dinh dưỡng hoặc uống thuốc, còn thử máu thì không ảnh hưởng đến nhịn chay.

Quan hệ tinh dục vào ban ngày Romadon làm hư sự nhịn chay bắt buộc phải sám hối vì đã phạm điều cấm kỵ của tháng, phải nhịn bù lại ngày hôm đó và chịu phạt như sau: thả một nô lệ, nếu không có phải nhịn chay hai tháng liền, nếu không có khả năng thì bố thí cho sáu mươi người nghèo, mỗi người nữa Só lúa mì hoặc loại lương thực mà xứ sở đó ăn như được nhắc trong Hadith sau:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ بَيْنَمَا تَحْنُنْ جُلُوسُ عِنْدَ النَّبِيِّ إِذْ جَاءَهُ رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ كُنْتُ. قَالَ: ((مَا لَكَ؟)) قَالَ: وَقَعْتُ عَلَى امْرَأَيِ وَأَنَا صَائِمٌ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: ((هَلْ تَجِدُ رَقَبَةَ تَعْيِقَهَا)) قَالَ: لَا. قَالَ: ((فَهَلْ تَسْتَطِعُ أَنْ تَصُومَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ؟)) قَالَ: لَا. فَقَالَ: ((فَهَلْ تَجِدُ إِطْعَامَ سَيِّنَ مِسْكِينًا؟)) قَالَ: لَا. قَالَ: فَمَكَثَ النَّبِيُّ فَبَيْنَا تَحْنُنْ عَلَى

ذَلِكَ أَتَيَ الشَّيْءُ بِعَرَقِ فِيهَا شَمْرٌ وَالْعَرَقُ الْبَكْتُلُ. قَالَ: ((أَيْنَ السَّائِلُ؟)) فَقَالَ: أَنَا. قَالَ: حَذْهَا فَتَصَدَّقُ بِهِ. فَقَالَ الرَّجُلُ: أَعْلَى أَفْقَرَ مِنِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَوْلَهُ مَا بَيْنَ لَابْتِيَاهَا يُرِيدُ الْحَرَّتَيْنِ أَهْلَ بَيْتٍ أَفْقَرُ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي فَصَاحَكَ الشَّيْءُ حَتَّى بَدَثَ أَنْيَابُهُ ثُمَّ قَالَ: ((أَطْعَنَهُ أَهْلَكَ)). رواه البخاري ومسلم.

Ông Abu Huroiroh kể: chúng tôi đang ngồi cùng Nabi bỗng có người đàn ông đến nói: thưa Rosul của Allah chét tôi rồi. Nabi hỏi: "Chuyên gì xảy ra với anh?" người đàn ông đáp: tôi đã ngủ với vợ tôi trong khi tôi đang nhịn chay. Nabi hỏi: "Anh có nô lệ để phóng thích không?" người đàn ông đáp: không. Nabi hỏi: "Anh có thể nhịn chay hai tháng liền không?" người đàn ông đáp: không. Nabi tiếp: "Anh có thể chiêu đãi sáu mươi người nghèo không?" người đàn ông đáp: không. Thế là Nabi im lặng, chúc lát có người mang đèn cho Nabi một cái chậu có chừa chà là, Nabi hỏi: "Người đàn ông khi này đâu?" người đàn ông đáp: tôi đây. Nabi bảo: "Anh hãy lấy chà là này mà bỏ thí đi?" người đàn ông hỏi: cho người nghèo hơn tôi hả, thưa Rosul ?, thế bởi Allah chứng giám trong khu vực này có ai nghèo hơn gia đình tôi, thế là Nabi cười thấy cả nướu răng rồi bảo: "Anh hãy chiêu đãi gia đình anh đi." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Xuất tinh do hôn hoặc mơn trớn hoặc thủ dâm thì làm hư sự nhịn chay bắt buộc y phải nhịn bù ngày hôm đó nhưng phải tiếp tục nhịn chay sau khi xuất tinh cho đến chiều và không bị phạt gì cả, bắt buộc phải sám hối ân hận lại việc làm đó, cầu xin Allah tha thứ và tránh xa mọi điều dẫn đến kích thích nhục dục. Còn xuất tinh do ngủ nằm梦mộng thì không ảnh hưởng gì đến sự nhịn chay cả nhưng phải tẩm bát buộc theo giáo lý.

Cố ý làm cho ói làm hư sự nhịn chay nhưng ói tự nhiên thì không sao cả, Nabi nói:

قال: ((مَنْ ذَرَعَهُ الْقَيْءُ فَلَا قَضَاءَ عَلَيْهِ وَمَنْ اسْتَقَاءَ عَمْدًا فَإِيْقَضَ)) رواه أبو داود والترمذى.

"Ai bị ói bởi tự nhiên không bắt buộc (nhịn) bù lại còn ai cố ý làm cho ói bắt buộc phải (nhịn) bù." Hadith do Abu Dawud và Al-Tirmizy ghi lại.

Có kinh nguyệt và ra máu hậu sản dù là buổi sáng hay buổi chiều kẻ cả trước khi mặt trời lặn vài phút đều làm hư sự nhịn chay.

Giác nè cũng làm hư sự nhịn chay. Đối với người nhịn chay không hién máu nhân đạo ngoại trừ bắt đât dĩ do cứu người bệnh còn bị chảy máu cam, tiêu ra máu, bị thương, chảy máu răng và những gì tương tự thì không ảnh hưởng gì đến sự nhịn chay cả.

7- Giáo lý chung.

Bắt buộc nhịn chay tháng Romadon khi đã nhìn thấy mặt trăng vì Allah đã phán:

فَالْمَسَالِي: ﴿فَمَنْ شَهَدَ مِنْكُمُ الْأَشْهَرَ فَلَا يَصُومُهُ﴾ البقرة: ١٨٥

﴿Vì thế, ai trong các người có mặt tại nhà vào tháng đó thì phải nhịn chay trọn tháng.﴾ Al-Baqoroh: 185.

Và chỉ cần một người Muslim đứng đắn xác minh là đủ, như được nhắc trong Hadith sau:

عَنْ أَبْنَىٰ عُمَرَ قَالَ: تَرَاءَىٰ النَّاسُ الْهَلَالَ فَأَخْبَرَ رَسُولَ اللَّهِ أَلَّيْ رَأَيْتُهُ فَصَامَ وَأَمَرَ النَّاسَ بِصِيَامِهِ. رواه أبو داود والداري وغيرهما.

Ông Ibnu Umar ﷺ kể: "Mọi người nhìn thấy mặt trăng thế là tôi báo cho Nabi ﷺ là tôi đã nhìn thấy mặt trăng thì Người đã nhịn chay và ra lệnh mọi người nhịn chay." Hadith do Abu Dawud và Al-Damy và những người khác ghi lại.

Mệnh lệnh nhịn chay là do người có quyền như Imam (ông cả) trong làng hoặc trong nước ra lệnh, bắt buộc mọi người phải tuân lệnh theo Imam, nếu không có Imam là người Muslim thì nghe theo Trung Tâm Islam của tinh lí đó.

Được phép dùng máy móc hiện đại để nhìn mặt trăng nhưng không được phép dựa vào sự tính toán theo thiên văn và nhìn vào vì sao để xác nhận tháng Romadon đã bắt đầu hay đã kết thúc, bắt buộc phải nhìn theo mặt trăng như Allah đã phán:

فَالْمَسَالِي: ﴿فَمَنْ شَهَدَ مِنْكُمُ الْأَشْهَرَ فَلَا يَصُومُهُ﴾ البقرة: ١٨٥

﴿Vì thế, ai trong các người có mặt tại nhà vào tháng đó thì phải nhịn chay trọn tháng.﴾ Al-Baqoroh: 185.

Cho nên, ai đã nhận tin rằng Romadon đã bắt đầu và là người đủ điều kiện nhịn chay bắt buộc phải nhịn cho dù ngày có dài hay ngắn.

Theo đa số học giả Ulama thì Romadon được bắt đầu bởi mặt trăng xuất hiện ở hướng mọc của nó, như Nabi ﷺ đã dạy:

فَالْمَسَالِي: ((صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطُرُوا لِرُؤْيَتِهِ فَإِنْ غُبِيَ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا عِدَّةَ شَعْبَانَ ثَلَاثَيْنَ)) أخرجه البخاري ومسلم.

"Hãy nhịn chay và xả chay vì nhìn thấy mặt trăng, nếu bị mây che thì hãy tính tháng Sha'ban ba mươi ngày." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Bắt buộc người nhịn chay phải định tâm trong đêm trước rạng đông xuất hiện, vì Nabi ﷺ nói:

قالَ: ((إِنَّمَا الْأَعْمَالَ بِالنَّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ أُمْرٍ مَا نَوَى)) متفق عليه.

"Quả thật, mọi việc làm bắt đầu bằng sự định tâm và mỗi việc làm của con người được tính toán bằng sự định tâm của y." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Nabi ﷺ nói ở Hadith khác:

قالَ: ((مَنْ لَمْ يَجْمِعْ الصَّيَامَ قَبْلَ الْفَجْرِ فَلَا صَيَامَ لَهُ)) أخرجه أبو داود والترمذi والنمسai من حديث حفصة.

Nabi ﷺ nói: "Ai không định tâm trước khi bình minh lên thì sự nhịn chay của y vô nghĩa." Hadith do Ahmad, Abu Dawud, Al-Tirmizy và Al-Nasa-y ghi lại từ bà Hafsoh رضي الله عنها.

Không ai được phép bỏ nhịn chay và ăn uống trong tháng Ramadon ngoại trừ có lý do chính đáng như bệnh, đi đường, kinh nguyệt, ra máu hậu sản, mang thai hoặc đang cho con bú, như Allah đã phán:

فَالْمَسَالِكُ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَمَدَّةً مِنْ أَيَّامٍ أُخْرَى (البقرة: 184)

«Nhưng ai trong các người mắc bệnh hoặc đi xa nhà thì sẽ nhịn bù lại cho đủ số ngày đã thiếu trong những ngày khác.» Al-Baqoroh: 184.

Đối với người bệnh khó khăn khi nhịn chay và lại càng khó khăn phải không ăn uống gì nên được phép ăn uống trong Ramadon rồi sau đó nhịn chay bù lại số ngày đã thiếu trong những ngày khác.

Học giả Ulama thống nhất rằng phụ nữ mang thai và cho con bú nếu sợ ảnh hưởng đến bản thân được phép ăn uống rồi nhịn bù lại số ngày đã thiếu, vì Nabi ﷺ đã nói trong Hadith sau:

قالَ: ((إِنَّ اللَّهَ وَصَّعَ عَنِ الْمُسَافِرِ نِصْفَ الصَّلَاةِ وَالصَّوْمِ، وَعَنِ الْحَبْلَى وَالْمُرْضِعِ) رواه النسائي وابن خزيمة وهو حديث حسن.

Nabi ﷺ nói: "Quả thật, Allah đã định cho người nhịn chay phân nửa Solah và nhịn chay cả người mang thai và cho con bú." Hadith do Al-Nasa-y, và Ibnu Khuzaaimah ghi lại và là Hadith Hasan.

Đối với người già, người lớn tuổi được phép ăn uống nếu sự nhịn chay rất khó khăn với họ nhưng phải xuất thức ăn cho người nghèo mỗi người một ngày, như Al-Bukhory đã ghi như sau:

Ông A'tó kể: tôi nghe ông Ibnu Abbaas رضي الله عنه đọc:

فَالْمَسَالِكُ وَعَلَى الْأَذْرِكَ بُطِئُونَهُ، فَذَبَّةٌ طَعَامُ مُشْكِنٍ (البقرة: 182)

«Nhưng đối với những ai có khả năng kiêng cữ (nhưng rất chật vật trong việc nhịn chay vì già yếu) thì có thể chuộc tội bằng cách nuôi ăn (từng ngày) một người nghèo.» Al-Baqoroh: 184.

Ông Ibnu Abbaas ﷺ nói: "câu kinh này không bị xóa bỏ và ngữ ý của câu kinh là người già yếu không có khả năng nhịn chay thì xuất thức ăn cho người nghèo mỗi ngày một người." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Còn người đi xa nhà nằm trong những lý do được phép ăn uống, vì Hadith sau:

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كُنَّا نُسَافِرُ مَعَ النَّبِيِّ فَلَمْ يَعْبُدْ الصَّائِمُ عَلَى الْمُفْطِرِ وَلَا
الْمُفْطِرُ عَلَى الصَّائِمِ. متفق عليه.

Ông Anas bin Malik ﷺ kể: "Trước kia, chúng tôi cùng đi xa với Nabi ﷺ giữa người nhịn chay và người ăn uống không ngoại ngùn gì nhau." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Nền tảng thứ năm: Haj (Hành Hương)

1- Định nghĩa:

- Theo tiếng Arập: Haj là sự định tâm

- Theo nghĩa giáo lý: là sự định tâm đến Makkah để thi hành sự khỗ hạnh bằng hình thức nhất định, trong thời gian nhất định và những điều kiện nhất định.

2- Giáo lý Haj:

Thế giới Islam thống nhất rằng bắt buộc thi hành Haj đối với người có khả năng một lần trong đời vì nó là một trong năm trụ cột của Islam, như Allah phán:

فَالْمَسَاجِدُ عَلَى النَّاسِ جُنُجُ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ عَنِ الْمُنْكَرِ مَمْنُونٌ

﴿٩٧﴾ آل عمران: ٩٧

«Và việc đi làm Haj (hành hương) dâng lên Allah tại ngôi đền (Ka'bah) là bỗn phận đối với người nào trong nhân loại hội tụ đủ khả năng thì hãy tim đến đây (hành hương). Còn ai phủ nhận việc hành hương thì y là kẻ phản đạo, quả thật Allah rất giàu có không cần đến nhân loại» Ali I'mron: 97.

Và Hadith:

فَالَّذِي يُنْهَا إِلَيْهِ الْإِسْلَامُ عَلَى حَمْسِينِ شَهَادَةً أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُهُ وَإِقَامُ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَصَوْمُ رَمَضَانَ وَحَجَّ الْبَيْتِ الْحَرَامِ) متفق عليه.

Nabi ﷺ nói: "Islam được xây dựng trên năm trụ cột: lời tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất và Muhammad là Thiên Sứ của Allah, dâng lễ Solah, xuất Zakat bắt buộc, nhịn chay tháng Ramadon và hành hương (Haj) tại ngôi đền Ka'bah." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

فَالَّذِي يُنْهَا إِلَيْهِ الْإِسْلَامُ عَلَى حَمْسِينِ شَهَادَةً أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُهُ وَإِقَامُ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَصَوْمُ رَمَضَانَ وَحَجَّ الْبَيْتِ الْحَرَامِ) رواه مسلم.

Nabi ﷺ nói trong Haj Wid'a: "Hỡi mọi người! Quả thật, Allah đã ra lệnh mọi người thi hành Haj, vì vậy hãy thực hiện đi." Hadith do Muslim ghi lại.

3- Ân phước và ý nghĩa việc thi hành Haj.

Ân phước thi hành Haj thì có rất nhiều điển hình như câu kinh:
Allah phán:

قالَ تَسْأَلُ : ﴿ وَأَذِنْ فِي الْأَيَّامِ بِالْحَجَّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَنْ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجْعٍ عَيْقِنٍ ﴾
 ٢٧ ﴿ لِيَشْهَدُوا مَنْفَعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا أَسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَقْلُومَتِ عَلَى مَا دَرَّقُهُمْ مِنْ ﴾

آية العنكبوت في الحج: ٢٨ - ٢٧

«Và (hồi Ibrohim) hãy loan báo với nhân loại việc thi hành Haj. Họ sẽ đi bộ hoặc cưỡi tùng con lạc đà gầy ôm băng qua tùng hẻm núi sâu thăm dắt đến thi hành cùng Ngươi * Để cho họ chứng kiến những mối lợi được ban cấp cho họ và để họ tụng niệm tên Allah trong số ngày án định và trên những con thú nuôi đã được Allah cung cấp cho họ (để làm vật tế)» Al-Haj: 27 – 28.

Haj là nghi thức vô cùng có lợi cho toàn thể người Muslim cả cuộc sống tràn gian và ngày sau, bởi trong Haj đa dạng cách thức tôn thờ như Tâuwaaf vòng quanh Ka'bah, Sa-y giữa hai núi Sofa và Marwah, đứng trên A'rufah, Mina, Muzdalifah, ném đá, giết tế, cạo đầu, nhiều cách tụng niệm... tất cả với mục đích kính dâng Allah, cầu khấn Ngài và Haj là lý do được rửa sạch tội và được vào thiên đàng.

عن أبي هريرة عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من حجَّ هَذَا الْبَيْتَ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُرْ رَجَحَ كَمَا وَلَدَتْهُ أُمُّهُ متفق عليه.

Ông Abu Huroiroh thuật lại lời Nabi ﷺ: "Ai thi hành Haj tại ngôi đền (Ka'bah) này mà không dâm dục và không hung ác thì tội lỗi được xóa sạch như ngày được mẹ mới sinh ra đời." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

عن أبي هريرة عليه السلام أنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ((الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كُفَّارَةً لِمَا بَيْتَهُمَا وَالْحَجُّ الْبَيْرُزُ لَيْسَ لَهُ جَزاءٌ إِلَّا الجنة)) متفق عليه.

Ông Abu Huroiroh thuật lại lời Nabi ﷺ: "Từ Umroh này đến Umroh khác tội lỗi được xóa sạch trong khoảng đó và Haj được chấp nhận thì không phàn thường nào xứng đáng ngoài thiên đàng cả." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

عن أبي هريرة عليه السلام أنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ؟ فَقَالَ: ((إِيمَانُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ)) قيل: ثمَّ مَاذا؟ قال: ((الْحِمَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ)) قيل: ثمَّ مَاذا؟ قال: ((حَجُّ مَبْرُورٌ)) متفق عليه.

Ông Abu Huroiroh kể: có người hỏi Nabi ﷺ việc làm tốt nhất là gì? Người đáp: "Đức tin vào Allah và Rosul của Ngài." Hỏi tiếp: sau đó là

gl? Nabi ﷺ đáp: "Thánh chiến vì chính nghĩa của Allah." Hỏi tiếp: sau đó là gì? Người đáp: "Haj được chấp nhận." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : (تَابِعُوا بَيْنَ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةِ فَإِنَّمَا يَنْهِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كُمَا يَنْهِيُ الْكِبِيرُ خَبَثَ الْخَيْدَ وَالْأَذْهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَيْسَ لِلْحَجَّةِ التَّبَرُورَةَ تَوَابُ إِلَّا لِلْجَنَّةِ) Rواه الترمذى وقال حديث صحيح.

Ông Ibnu Mas-u'd ﷺ thuật lại lời Nabi ﷺ: "Hãy liên tiếp thi hành Haj và Umroh, bởi hai điều đó sẽ xóa sự nghèo đói và tội lỗi giống như lò rèn tẩy chất tạp ra khỏi sắt, vàng và bạc vậy, đối với Haj được chấp nhận thì không có phần thưởng nào xứng đáng bằng thiên đàng cả." Hadith do Al-Tirmizy ghi lại và nói đây là Hadith Soheeh.

Trong những lợi ích thi hành Haj là có cơ hội gặp gỡ nhiều anh em Muslim khác trên khắp thế giới mỗi người một nơi nhưng lại cùng nhau tập hợp một nơi được Allah yêu thương nhất, tất cả họ giúp đỡ nhau trong việc tốt đẹp, họ đều ngang nhau trong lời nói, trong hành động, trong lời tung niêm. Đây là sự thống nhất chung của người Muslim về sự tập trung, về đức tin, sự tôn thờ, sự hướng dẫn, về phuơng tiện, với sự gặp gỡ này làm họ cảm thấy họ gần gũi nhau hơn vì tình huynh đệ Islam như Allah đã phán:

فَالْمَعَانِ: (يَكَانُهُمْ أَنَّاسٌ إِنَّا حَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأَنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُورًا وَبَأْلَى لِتَعَارُفُوا إِنَّ أَكْثَرَكُمْ
عَنْدَ اللَّهِ أَنْقَسْتُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ حِيمٌ ﴿١٣﴾ الحجرات: 13

«Hỡi con người! TA đã tạo hóa các người từ một người nam và một người nữ rồi làm cho các người thành từng quốc gia, từ bộ lạc để các người nhận biết nhau (như anh em). Quả thật, dưới cái nhìn của Allah người vinh dự nhất là người ngay chính và biết kính sợ Allah nhất trong các người. Quả thật, Allah biết hết, rất am tường (mọi việc)» Al-Hujurot: 13.

4- Điều kiện bắt buộc thi hành Haj.

a) Tất cả học giả Ulama thống nhất nhau rằng Haj có những điều kiện sau: là người Muslim, có lý trí, trưởng thành, tự do và có khả năng.

Đối với phụ nữ thêm điều kiện thứ sáu đó là: phải có người Muhrim đi theo trong suốt quá trình làm Haj, vì Nabi đã nói:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: ((لَا يَجْلِلُ لَامْرَأَةٍ تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ تُسَافِرُ
مَسِيرَةَ يَوْمٍ إِلَّا مَعَ ذِي مَحْرَمٍ)) Mتفق عليه.

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại lời Nabi ﷺ: "Đối với phụ nữ tin tưởng nơi Allah và ngày phán xét không được phép đi xa nhà trong thời gian một ngày ngoại trừ đi cùng người Muhrim." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Và Muhrim là người chồng hoặc người nam không cưới được người phụ nữ đó làm vợ vì quan hệ huyết thống ruột như: cha ruột, chú ruột, bác ruột, anh em trai ruột, con trai ruột...

Các học giả giáo lý đã chia những điều kiện này làm ba loại như sau:

Thứ nhất: Haj không được công nhận nếu thiếu đó là phải là người Muslim, có lý trí còn người Kafir (ngoại đạo) và người khùng thì Haj của họ vô nghĩa vì họ không phải thuộc loại người đê tôn thờ.

Thứ hai: Haj sẽ không hoàn hảo nếu bị thiếu đó là sự trưởng thành và tự do nhưng nếu trẻ em và người nô lệ đi làm Haj thì Haj của họ đúng nhưng không đầy đủ bắt buộc họ phải thi hành lại sau khi trưởng thành và sau khi được tự do.

Thứ ba: là có khả năng nhưng làm Haj trong khi không có khả năng gặp phải nhiều khó khăn và xuất hành không có lương thực thì Haj đó đúng.

b) Giáo lý làm Haj dùm.

Tất cả học giả Ulama thống nhất rằng ai chết trước khi có khả năng thi hành Haj thì nhiệm vụ thi hành Haj của y bị hủy bỏ, còn đối với ai chết sau khi có khả năng thi hành Haj mà không thi hành, hỏi nhiệm vụ thi hành Haj có bị hủy bỏ bởi cái chết không ?

Theo ý kiến chính xác là vẫn bắt buộc người chết đó phải làm Haj, bắt buộc người thừa kế tài sản của người chết thi hành Haj thay cho y bằng tiền của người chết để lại cho dù có viết di chúc hay không cũng vậy, vì Hadith sau:

عَنْ أَبْنَىٰ عَبَّاسِ أَنَّ امْرَأَةً نَذَرَتْ أَنْ تَحْجَجَ فَمَاتَتْ قَبْلَ أَخْوَهَا النَّبِيِّ فَسَأَلَهُ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ: ((أَرَأَيْتَ لَوْ كَانَ عَلَىٰ أَخْتِكَ دَيْنُ أَكُنْتَ قَاضِيَهُ؟)) قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: ((فَاقْضُوا اللَّهُ فَهُوَ أَحَقُّ بِالْوَقَاءِ)) رواه النسائي.

Ông Ibnu Abbaas ﷺ kể: có người phụ nữ nguyện đi làm Haj nhưng chết trước khi thi hành, người anh em của cô đến hỏi Nabi ﷺ sự việc, Người hỏi: "Nếu người chị (em) đó của cậu thiếu nợ, cậu có trả nợ dùm không ?" cậu ta đáp: dạ, có. Nabi ﷺ nói: "Hãy thi hành vì Allah đi, việc đó xứng đáng phải thi hành." Hadith do Al-Nasa-y ghi lại.

c) Ai chưa làm Haj cho bản thân có được phép làm Haj cho người khác không ?

Không được phép làm Haj cho người khác trong khi chưa làm cho bản thân, với bằng chứng qua Hadith sau:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ سَمِعَ رَجُلًا يَقُولُ: لَيْكَ عَنْ شُبُرْمَةَ قَالَ: ((مَنْ شُبُرْمَةَ؟)) قَالَ: أَخُوكَ لِي أَوْ قَرِيبٌ لِي. قَالَ: ((حَجَجْتَ عَنْ نَفْسِكَ؟)) قَالَ: لَا. قَالَ: ((حَجَّ عَنْ نَفْسِكَ مُمْهُوتٌ حُجَّ عَنْ شُبُرْمَةَ)) رواه أحمد وأبو داود وابن ماجه والبيهقي وصححه.

Ông Ibnu Abbaas kể: Nabi nghe người đàn ông nói: tuân lệnh Allah làm Haj cho Shibrumah. Nabi hỏi: "Shibrumah là ai vậy ?" Người đàn ông đáp: là người anh em hoặc là người thân của tôi. Nabi nói: "Anh có làm Haj cho bản thân mình chua ?" Người đàn ông: chua. Nabi tiếp: "Hãy làm Haj cho bản thân trước sau đó thi hành Haj cho Shibrumah." Hadith do Ahmad, Abu Dawud, Ibnu Majah và Al-Baihaqy ghi lại.

Được phép làm Haj thay thế cho người không có khả năng tự làm Haj, vì Hadith sau:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: جَاءَتْ امْرَأَةٌ مِنْ حَنْعَمَ عَامَ حَجَّةَ الْوَدَاعِ قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ فَرِيقَةَ اللَّهِ عَلَىٰ عِبَادِهِ فِي الْحُجَّ أَدْرَكْتُ أُبِي شَيْخًا كَبِيرًا لَا يَسْتَطِعُ أَنْ يَسْتَوِيَ عَلَى الرَّاحِلَةِ فَهَلْ يَقْضِي عَنْهُ أَنْ أَحْجُّ عَنْهُ؟ قَالَ: ((نَعَمْ)). متفق عليه.

Ông Ibnu Abbaas kể: có người phụ nữ thuộc bộ lạc Khath-a'm đến gặp Nabi trong Haj từ giã, cô hỏi: thưa Rosul! Allah đã qui định cho con người thi hành Haj nhưng cha tôi đã già yếu không có khả năng đi xa, vậy tôi có được làm cho ông không? Nabi đáp: "Được." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

d) Haj có bắt buộc làm ngay khi có điều kiện hay được trì hoãn ?

Theo ý kiến đúng nhất của học giả Ulama là bắt buộc thi hành Haj ngay khi đã hội tụ đủ điều kiện, vì ý nghĩa chung của câu kinh:

قَالَ تَسَاءَلَ: ﴿وَلَيَهُ عَلَى النَّاسِ حُجَّ الْبَيْتِ مَنْ أَسْتَطَعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾ ال عمران: ٩٧

«Và việc đi làm Haj (hành hương) dâng lên Allah tại ngôi đền (Ka'bah) là bôn phận đối với người nào trong nhân loại hội tụ đủ khả năng thì hãy tìm đến đây (hành hương).» Ali I'mron: 97.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَسَاءَلَ: ﴿وَأَتَيْتُمُ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾ النور: ١٩٦

«Và hãy hoàn thành Haj và Umroh vì Allah.» Al-Baqoroh: 196.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ : ((تَعَجَّلُوا إِلَى الْحَجَّ، يَغْيِي الْمَرْيَضُهُ، فَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَا يَدْرِي مَا يَعْرِضُ لَهُ)) رواه
أبو داود وأحمد والحاكم

Nabi ﷺ nói: "Hãy tranh thủ mà làm Haj thật sớm tức Haj bắt buộc, bởi các người không biết được chuyện gì sẽ xảy ra với mình." Hadith do Abu Dawud, Ahmad và Al-Hakim ghi lại.

5- Những nền tảng của Haj:

Haj gồm có bốn nền tảng:

- a) Ehrom.
- b) Đứng ở Arafah.
- c) Tâuwaf Ziyarah (còn gọi Ifadah)
- d) Sa-y giữa hai núi Safa và núi Marwah.

Haj không được thiếu một trong bốn nền tảng này.

* Nền tảng thứ nhất: Ehrom.

- *Định nghĩa*: Ehrom là sự định tâm bước vào nghi thức Haj.

- *Thời kỳ Ehrom Haj có hai loại*: thời gian và ranh giới.

+ Thời gian: là trong những tháng Haj như Allah đã định

فَالْعَالَىٰ الْحَجَّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ ﴿١٩٧﴾ البقرة: ١٩٧

«(Việc làm) Haj được thi hành trong những tháng đã định.» Al-Baqoroh: 197.

Và những tháng đã định là: Shâuwaal (tháng 10), Zul Qédah (tháng 11) và Zul Hijjah (tháng 12).

+ Ranh giới: là những ranh giới mà người làm Haj không được phép vượt qua để đến Makkah mà không có Ehrom và gồm năm ranh giới:

Thứ nhất: Zul Hulaifah nay gọi là Abaar Aly là ranh giới của thị dân Madinah cách Makkah là 336 km bằng 224 mile.

Thứ hai: Al-Juhfah là ngôi làng cách biển đỏ 10 km và cách Makkah 180 km bằng 120 mile là ranh giới của thị dân Ai Cập, Sham (nay là Lubnan, Palestin, Siry và Jordan), Marooc và những nước nằm phía sau họ như Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Hi Lạp và Takrum.

Thứ ba: Yalamlam ngày nay gọi là Al-Sa'diyah là một trong những ngọn núi của Tuhamah cách Makkah 72 km bằng 48 mile là ranh giới của thị dân Yemen, Jawah, Ấn Độ và Trung Quốc.

Thứ tư: Qarnul Manazil nay gọi là Al-Silul Kakeer cách Makkah 72 km bằng 48 mile là ranh giới của thị dân Najd và To-if.

Thứ năm: Zatu l'rq ngày nay gọi là Al-Doribah đó là ngọn núi nhô cách Makkah 72 km bằng 48 mile là ranh giới của thị dân phía đông, Irắc và Irān.

Trên là những ranh giới mà người làm Haj và Umroh không được phép vượt qua để đến Makkah mà không có Ehrom, như được nhắc trong Hadith:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: إِنَّ النَّيْمَةَ وَقَتْلَ لِأَهْلِ الْمُدِينَةِ ذَا الْحَلِيْفَةِ وَلِأَهْلِ الشَّامِ الْجَهَنَّمَةَ وَلِأَهْلِ تَحْرِيدِ قَرْنَ الْمَنَازِلِ وَلِأَهْلِ الْيَمَنِ يَأْمُلُمْ هُنَّ لَهُنَّ وَلِمَنْ أَتَى عَلَيْهِمْ مِنْ غَيْرِهِنَّ مِمَّنْ أَرَادَ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ وَمَنْ كَانَ دُونَ ذَلِكَ فَمَنْ حَبَّثَ أَنْشَأَ حَتَّى أَهْلُ مَكَّةَ مِنْ مَكَّةَ. متفق عليه.

Ông Ibnu bin Abbas kệ: "Rosul đã qui định ranh giới địa điểm (làm Haj và Umroh) cho dân cư Madinah là Zal Hulayfah, dân cư Sham ở Al-Juhfah, dân cư Naj ở Qarnul Manazil và dân cư Yamen ở Yalamlam. Đây là những ranh giới của dân cư ở những địa điểm trên và khách lữ hành đi ngang qua đây muốn làm Haj hay Umroh. Còn những ai ở trong phạm vi nêu trên thì Ehrom tại nơi mình ở cũng như dân cư Makkah thì Ehrom tại Makkah." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ: ((وَمَهْلُ أَهْلِ الْعِرَاقِ مِنْ ذَاتِ عَرْقٍ)) رواه مسلم.
Ông Jabir thuật lời Nabi: "Và ranh giới của thị dân Irắc là Zat l'Irq." Hadith do Muslim ghi lại.

Ai không đi ngang qua những địa danh trên thì Ehrom ngay khi biết được mình đã đến ngang với ranh giới, tương tự thế đối với ai đi máy bay thì Ehrom khi biết được mình đã ngang với những ranh giới trên, không được phép chờ máy bay đáp xuống sân bay Jeddah vì Jeddah không phải là ranh giới dành cho người làm Haj mà chỉ dành riêng cho thị dân Jeddah và những ai tạm trú, ai định cư tại Jeddah mà không phải là thị dân ở đó thì đã bò điêu bắt buộc phải Ehrom tại ranh giới bị phạt giết tế một con cừu.

Tương tự thế người Haj nào vượt qua ranh giới mà chưa Ehrom bắt buộc phải trở lại để Ehrom còn không phải chịu phạt giết tế con cừu hoặc bị phạt một phần bảy con lạc đà hoặc một phần bảy con bò rồi phân phát thịt này cho người nghèo ở Haram Makkah và không được ăn bất cứ miếng thịt nào.

Khuyến khích trước khi Ehrom nên tắm rửa và vệ sinh sạch sẽ, cắt móng tay chân và cao lông nách và phần kín, nam tuyệt đối không được mặc đồ may sẵn mà chỉ được mặc hai mảnh vải (tốt nhất là màu trắng) một làm quần, một còn lại làm áo.

Theo ý kiến đúng nhất, chính xác nhất lúc Ehrom không phải dâng lễ Solah gì cả nhưng nếu trùng với giờ dâng lễ Solah bắt buộc thì Ehrom sau khi dâng lễ Solah xong, bởi vì Nabi ﷺ đã Ehrom sau khi dâng lễ Solah rồi bước vào nghi thức Haj một trong ba loại sau: Tamadtua, Qiron và Ifrod.

- Tamadtua là Ehrom làm Umroh trong những tháng Haj rồi trở lại bình thường sau khi xong Umroh rồi Ehrom làm Haj cũng trong năm đó.
- Qiron là Ehrom làm Umroh và Haj cùng lúc hoặc Ehrom làm Umroh trước sau đó Ehrom làm Haj tiếp trước khi bước vào Tâuwaf.
- Ifrod là chỉ Ehrom làm Haj duy nhất tại ranh giới rồi ở trong trạng thái đó cho đến khi xong Haj.

Đối với Haj Tamadtua và Haj Qiron không phải là thị dân của Masjid Makkah phải giết tế một con cừu.

Đến đây này sinh bất đồng ý kiến của các học giả Ulama về Haj nào mới tốt nhất ? theo sự xác thực của một số học giả Tra Cứu tiền bối là Haj Tamadtua tốt nhất.

*** Sau khi định tâm xong cầm phạm chín điều cầm dưới đây trong suốt thời gian làm Umroh và Haj:**

1- Cầm cả nam lẫn nữ cắt móng tay, móng chân và hớt tóc nhưng khi gội đầu lở bị rụng tóc hay lở gãy móng tay thì không sao (không được gội bằng xà bông có mùi thơm), vì Allah phán:

فَالْمَعَانِي: ﴿وَلَا مُحْلِلُوا مُهُوسَكُ حَتَّىٰ بَيْلَهُ الْمَذْبُحَةُ﴾ النَّفَرُ: ١٩٦

«Và các người không được cạo đầu cho đến khi con vật tế đã đến chỗ tế» Al-Baqoroh: 196.

2- Cầm nam che trực tiếp lên đầu như: đội nón, khăn và những gì tương tự nhưng được phép che mát bằng dù, trại, lều, bóng cây và những gì tương tự, vì Nabi ﷺ cầm che mặt người đàn ông bị con vật cưỡi của mình dập chết, qua Hadith:

فَالْمَعَانِي: ((وَلَا تُخْتَرْ رَأْسَهُ فَإِنَّهُ يُبَعْثُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُلَبِّيًّا)) رواه البخاري وMuslim

Nabi ﷺ nói: "Và chớ có che đầu y, bởi vì vào ngày tận thế y được phục sinh và luôn đọc Talbiyah." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Và Hadith:

عَنْ أَبْنَ عَبَّاسٍ وَكَانَ أَبْنُ عُمَرَ يَقُولُ: "إِحْرَامُ الرَّجُلِ فِي رَأْسِهِ" رواه البيهقي بإسناد جيد.

Ông Ibnu Abbaas kể: trước kia ông Ibnu Umar nói: "Ehrom của người đàn ông là các đầu của anh ta" Hadith do Al-Baihaqy ghi lại theo được truyền khá.

Tức cấm che đầu.

Đối với phụ nữ được phép mặc quần áo tùy thích nhưng không được quá sặc sỡ. Cấm phụ nữ che mặt ngoại trừ có đàn ông lạ xung quanh thì buộc phải che mặt và cấm nữ đeo bao tay, vì Hadith sau:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: ((وَلَا تَنْتَقِبُ الْمَرْأَةُ الْمُحْرِمَةُ وَلَا تَلْبَسْ الْفَقَارَيْنِ)). رواه البخاري.

Ông Abdullah bin Umar thuật lại lời Nabi: "Phụ nữ Muhrim không được che mặt và đeo bao tay." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Và Hadith:

عَنْ أَبْنِي عُمَرَ قَالَ: "وَإِحْرَامُ الْمَرْأَةِ فِي وَجْهِهَا" رواه البيهقي بإسناد جيد.

Ông Ibnu Umar nói: "Và Ehrom của người phụ nữ là gương mặt của cô ta." Hadith do Al-Baihaqy ghi lại theo được truyền khá.

Tức cấm che mặt.

Và Hadith:

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ الرُّكْبَانُ يَمْرُونَ بِنَا وَخَنَّ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ مُحَمَّدٍ فَإِذَا حَادَوْا بِنَا سَدَلْتُ إِحْدَائِنَا جِلْبَابَهَا مِنْ رَأْسِهَا عَلَى وَجْهِهَا فَإِذَا جَاؤُزُونَا كَشَفْنَاهُ. رواه أبو داود وابن ماجه وأحمد وسنده حسن.

Bà A-y-shah kể: "Trước kia, những người cưỡi (ngựa, lạc đà) đi ngang chúng tôi ở cùng với Nabi và chúng tôi đang trong tình trạng Muhrim, khi họ đến ngang chúng tôi thì chúng tôi dùng khăn che đầu phủ xuống mặt đến khi qua khỏi thì chúng tôi gỡ khăn che mặt ra." Hadith do Abu Dawud, Ibnu Majah và Ahmad ghi lại theo đường truyền Hasan.

3- Cấm nam mặc những gì được may sẵn như quần, áo ... ngoại trừ những ai nghèo không có tiền mua được đồ Ehrom thì được phép mặc quần.

عَنْ أَبْنِي عُمَرَ أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا يَلْبِسُ الْمُحْرِمُ مِنَ الشَّيْءِ؟ فَقَالَ الرَّسُولُ: ((لَا يَلْبِسُ الْمُحْرِمُ الْقَمِيصَ وَلَا الْعِمامَةَ وَلَا السَّرَّاوِيلَ وَلَا الْبُرْئَسَ وَلَا تَوْبَةً مَسَّهُ رَعْفَرَانَ وَلَا وَرْسٌ وَلَا الْحَقِينُ إِلَّا لِمَنْ لَمْ يَجِدْ التَّعَانِ فَإِنْ لَمْ يَجِدْهُمَا فَلْيُقْطِعُهُمَا أَسْفَلَ مِنَ الْكَعْبَيْنِ)). رواه البخاري ومسلم

Ông Ibnu Umar kể: có người đàn ông đến hỏi Nabi: thưa Rosul! Người Muhrim (người làm Haj) phải ăn mặc ra sao? Nabi đáp: "Người

Muhrim không được mặc áo sơ mi, không được đội khăn quấn đầu, không được mặc quần, không được mặc áo có nón liền, không được mặc áo có dính mùi xà hương và dầu thơm, không được mang Khuf ngoại trừ ai không (thê mua được) dép thì được phép nhưng phải cắt ống Khuf thấp dưới mắt cá." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

4- Cấm cả nam lẫn nữ sử dụng dầu thơm trên người và trên quần áo, vì Nabi ﷺ đã cấm cũng như cố ý người dầu thơm, nhưng được phép người mùi thơm từ thiên nhiên và được sử dụng phấn bôi mi mắt không mùi dành riêng cho nữ.

5- Cấm giết và săn bắn động vật trên cạn đồng thời cấm giúp người khác săn bắn bằng cách chỉ chổ hoặc ra dấu và cấm ăn thịt thú săn vì người làm Haj, nhưng được phép giết những động vật sau bất cứ lúc nào kể cả trong Ehrom như: quạ, chuột, bò cạp, diều hâu, rắn và thú dữ.

Allah phán:

فَالْمَسَالِيٰ: ﴿يَكُفِّرُهَا الَّذِينَ مَأْمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَآتُوهُ حُرْمَةً﴾ المائدة: ٩٥

﴿Hồi những người có đức tin! Chớ có giết thú săn trong lúc các người đang trong tình trạng Ehrom.﴾ Al-Ma-i-dah: 95.

Allah phán ở chương khác

فَالْمَسَالِيٰ: ﴿وَمَعِيمٌ عَلَيْكُمْ كَيْدُ اللَّهِ مَا دَمَشَ حُرْمَةً﴾ المائدة: ٩٦

﴿Và các người bị cấm giết thú săn trên cạn trong lúc các người đang trong tình trạng Ehrom.﴾ Al-Ma-i-dah: 96.

Và Hadith:

عن عائشة رضي الله عنها عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: ((خمسة قواسم يقتلن في الحرام والحرام: الفأرة واللداء والعقرب والغراب والكتب العقول)) متفق عليه.

Bà A-y-shah رضي الله عنها thuật lại lời Nabi ﷺ: "Năm con vật độc hại được phép giết trong lúc Halal và Harom đó là: chuột, diều hâu, bò cạp, quạ (trên lưng và bụng có đốm trắng) và thú dữ." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

6- Cấm cưới vợ hoặc gà chòng hoặc làm đại diện cưới gà, vì Hadith sau:

عن عثمان رضي الله عنه قال: قال رضي الله عنه: ((لَا ينكحُ الْمُحْرِمُ وَلَا يُنْكحُ وَلَا يَخْطُبُ)) رواه مسلم.

Ông Usman رضي الله عنه thuật lại lời Nabi ﷺ: "Người Muhrim không được cưới vợ, gà chòng và hỏi vợ." Hadith do Muslim ghi lại.

7- Cám quan hệ vợ chồng, vì Allah phán:

فَالْمَعْلُومُ فِيهِتْ لَمْحَ فَلَا رَقْنَتْ ﴿١٩٧﴾ الْفَرْقَةُ: ﴿١٩٧﴾

﴿Bởi thế, ai thực hiện nghi thức Haj trong những tháng đó thì không được dâm dục,﴾ Al-Baqoroh: 197.

Ông Ibnu Abbaas ﷺ nói: tức quan hệ tình dục.

8- Cám mơn trớn, cám thù dâm, cám hôn và cám nhìn người khác phái bằng cách thèm muốn dục vọng.

9- Cám người làm Haj cũng như người không làm Haj chặt phá cây mọc tự nhiên ở vùng đất Haram tức thánh địa Makkah ngoại trừ những cây làm cản trở trên đường đi và được phép chặt cây do con người trồng.

* **Nền tảng thứ hai:** đứng ở Arofah, vì Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ ﷺ: ((الْحَجُّ عَرَفَةُ)) رواه أَحْمَدُ وَأَصْحَابُ السَّنَنِ.

"Haj ở Arofah." Hadith do Ahmad và nhóm Sunnan ghi lại.

* **Nền tảng thứ ba:** Tâuwaf Ifadoh hoặc Tâuwaf Ziyaroh, vì Allah đã phán:

فَالْمَعْلُومُ: ﴿٢٩﴾ وَلَيَطَوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَرِيقِ ﴿٢٩﴾ الْحَجُّ: ﴿٢٩﴾

«Và đi vòng quanh Ngôi Đền Ka'bah.» Al-Haj: 29.

* **Nền tảng thứ tư:** Sa-y vì Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ ﷺ: ((اَسْعَوْنَا قَإِنَّ اللَّهَ كَتَبَ عَلَيْكُمُ السَّعْيَ)) رواه الإمام أحمد والبيهقي.

"Hãy Sa-y đi, bởi Allah đã qui định Sa-y cho các người." Hadith do Imam Ahmad và Al-Baihaqy ghi lại.

6- Những điều bắt buộc của Haj.

a) Ehrom tại ranh giới.

b) Đứng ở Arofah cho đến mặt trời lặn đối với ai đến vào ban ngày.

c) Ở lại Muzdalifah.

d) Ở lại Mina trong những ngày Tashreeq.

e) Ném đá vào các trụ đá.

f) Cạo đầu hoặc hớt tóc.

g) Tâuwaf chia tay.

7- Nghi thức Haj:

Theo Sunnah ai muốn làm Haj thì nên tắm rửa giống như tắm bắt buộc theo giáo lý vậy, xịt dầu thơm lên người như lên râu và lên tóc, mặc hai mảnh vài màu trắng một làm áo và một làm quần còn nữ mặc quần áo tùy ý nhưng không được sặc sỡ.

Sau đó, khi đến ranh giới thì dâng lễ Solah bắt buộc nếu trùng với giờ Solah bắt buộc, còn không có thể dâng lễ Solah Sunnah vì lấy nước Wuđua chứ không được dâng lễ Solah Ehrom vì không có Hadith nào truyền lại Nabi ﷺ đã dâng lễ Solah Ehrom cả.

Sau khi dâng lễ Solah xong thì định tâm vào nghi thức Haj như sau:

a) Đối với ai làm Haj Ifrod thì nói:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ حَاجًا (Lăp bai kol-ló-hum-ma haj ja)

b) Đối với ai làm Haj Qiron thì nói:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ عُمْرَةً وَحَجَّاً (Lăp bai kol-ló-hum-ma um róh và haj ja)

c) Đối với ai làm Haj Tamadtja thì nói:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ عُمْرَةً (Lăp bai kol-ló-hum-ma um róh)

hoặc nói

لَبَّيْكَ عُمْرَةً (Lăp bai ka um róh)

Sau khi đã bước vào nghi thức hãy luôn nói câu Talbiyah sau cho đến khi ném đá xong vào ngày tết mùng 10:

((لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ أَبْيَكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالثَّمَّةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ

(لَكَ))

(Lăp bai kol-ló-hum-ma lăp baika, lăp bai ka la sha-ri-ka la ka lăp bai ka, in nal hâm đa wan-né-ma-ta la-ka wal-mul-ka la sha-ri-ka la-ka)

Ý nghĩa: Thưa Thương Đέ bè tôi vâng lời Ngài, tuân lệnh Ngài không tổ hợp Ngài với ai (hay bất vật gì). Quả thật, tất cả mọi lời ca ngợi tán dương, hồng ân và uy quyền đều là của Ngài mà không có đối tác.

Nam thi nói lớn tiếng còn nữ thi nói nhỏ thôi.

Theo Sunnah Nabi ﷺ đối với người làm Umroh hay Haj khi đến Makkah khuyến khích nên tắm rửa trước khi Tâuwaf xung quanh Ka'bah và bắt buộc khi Tâuwaf phải lấy nước Wuđua (tức nước dâng solah), kế tiếp vào Masjid nên bước chân phải vào và đọc: (câu này áp dụng cho tất cả các Masjid trên thế giới):

((بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ))

(Bis-mil-lah, vós-so-la-tu vás sa-la-mu ala ro-su-lil-lah)

Ý nghĩa: {Nhân danh Allah. cầu xin Allah ban hồng ân và sự bình an cho Thiên Sứ của Ngài.} Hadith do Abu Dawud và Al-Nasa-y ghi lại.

((اللَّهُمَّ افْتَنْخْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ))

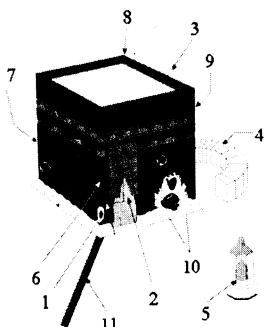
(Allahum-maf-tah ly ab-va-ba roh-ma-ti-ka)

Ý nghĩa: {Thưa Allah! Cầu xin Ngài hãy mở các cánh cửa khoan dung độ lượng của Ngài cho bê tôi.} Hadith do Muslim ghi lại.

((أَعُوذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ))
(A-u-zu bil-la-hil a-zim, và bi vaj-hi-hil ka-riêm, và sul-to-ni-hil qo-dim mi-nash shay-to-nir ro-jim)

Ý nghĩa: {Cầu xin Allah Đáng Vĩ Đại, Đáng Rất Mực Rộng Lượng, Đáng có uy quyền vĩnh hằng che chở tránh xa sự cám dỗ của Shayton đáng bị nguyên rủa.}

Daily-Alhaj.com

- 1- Dá đen
- 2- Cửa Ka'bah
- 3- Máng xôi
- 4- Hijru Ismail
- 5- Maqom (nơi đứng) của Nabi Ibrohim
- 6- Cột của dá đen
- 7- Cột Yamany
- 8- Cột Shamy
- 9- Cột Iroqy
- 10- Vải che phủ Ka'bah
- 11- Vách bắt đầu và kết thúc khi Tawwaf

KA'BAH THIÊN LIÊNG

Hướng dâng lễ cầu nguyện của người Muslim trên toàn cầu

Ké tiếp quần khăn Ehrom choàng dưới nách phải và đê hờ vai phải đồng thời che vai trái bằng phần khăn còn lại đeo với nam còn nữ mặc bình thường. Bắt đầu từ phiến đá đen nếu dễ dàng thì hôn nó còn không thì dùng tay sờ nó hoặc vật gì đó sờ nó rồi hôn lại tay và vật đó còn không có khả năng thì giơ tay phải chào và nói:

بِسْمِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ

اللّٰهُمَّ إِيمَانًا بِكَ، وَتَصْدِيقًا بِكِتَابِكَ، وَإِثْبَاعًا لِسُنْنَةِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Bis-mil-lah, wol-lo-hu Akbar

Ollohum ma i ma nanh bik, wa tos di qon bi ki ta bik, wa it ba anh li sun na tin na bi yik sol lo lo hu a lai hi wa sal lam

Ý nghĩa: Nhân danh Allah, Allah thật vĩ đại.
Thưa Allah bê tôi đã tin tưởng vào Ngài, vào Kinh Sách của Ngài và noi theo Sunnah Nabi của Ngài.

Chú ý: không được hôn tay sau khi chào. Tâuwaf bắt đầu từ cục đá đen và kết thúc tại đó đi nghịch chiều kim đồng hồ đi bảy vòng.

Khi đến gốc Al-Yaman thì sờ bằng tay nhưng không hôn và đọc câu kinh sau cho đến cột đá đen:

﴿رَبَّنَا مَا يَنْكِنُ فِي الْأَخْرَةِ حَسْكَنَهُ وَقَنَا عَذَابَ الْأَنَارِ﴾ البقرة: ٢٠١

﴿ثُرَّا ثُرَّا دُّرَّا ثُرَّا دُّرَّا﴾ Thura Thượng Đế của chúng tôi! Cầu xin Ngài ban cho chúng tôi tất cả những điều tốt lành ở trần gian và tất cả những điều tốt lành ở Ngày Sau và hãy bảo vệ, che chở chúng tôi tránh xa hóa ngục» Al-Baqoroh: 201.

Theo Sunnah nên chạy chậm ở ba vòng đầu khi Tâuwaf Qudum vì Hadith sau:

عَنْ أَبْنَى عُمَرَ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ إِذَا طَافَ الطَّرَافَ الْأَوَّلَ خَبَّ ثَلَاثًا وَمَسَقَ أَرْبَعًا. رواه البخاري ومسلم.

Ông Ibnu Umar kể: "Trước kia, khi Tâuwaf Nabi chạy chậm ba vòng đầu và đi bộ bốn vòng (còn lại)." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Theo Sunnah lúc Tâuwaf để hở vai phải và che kín vai trái như Hadith sau:

عَنْ أَبْنَى عَبَّاسٍ قَالَ: "اضطِبِعْ رَسُولُ اللَّهِ هُوَ وَأَصْحَابُهُ وَرَمَلُوا ثَلَاثَةً أَشْواطًا." Ông Ibnu Abbaas kể: "Rosul và Sahabah đã để hở vai phải và họ đã chạy chậm trong ba vòng đầu."

* **Chú ý:** chỉ để hở vai phải bảy vòng trong Tâuwaf Qudum còn Tâuwaf Ifadoh và Tâuwaf chia tay thì không. Việc làm theo một số lời cầu xin dành riêng cho mỗi vòng Tâuwaf là việc làm không hề có trong Sunnah Nabi mà là điều Bid-ah.

Xong phần Tâuwaf, nếu dễ dàng hãy đi ra phía sau Maqom Ibrohim dâng lễ Solah hai Rất-at ở Rất-at thứ nhất sau khi đọc chương Fatihah xong đọc tiếp chương Al-Kafirum, ở Rất-at thứ hai sau khi đọc chương Fatihah xong đọc chương Al-Ikhlos còn nếu như quá chật chội thì dâng lễ Solah ở bất cứ nơi nào cũng được miễn sau trong Masjid Makkah. Nếu đi đến Maqom Ibrohim thì đọc câu:

﴿وَأَعْجُدُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصْلَّى﴾ البقرة: ١٢٥

«Các người hãy lấy chỗ đứng của Ibrohim làm địa điểm dâng lễ Solah» Al-Baqorah: 125

Theo sunnah Nabi ﷺ thì sau khi dâng lễ Solah xong thì Người uống nước Zamzam và xối ít nước lên đầu rồi Người qua lại sờ và hôn đá đen (làm điều đó khi thấy dễ dàng).

Ké tiếp Sa-y túc đi qua đi lại giữa hai núi Sofa và Marwah.

Sau khi thực hiện Tâuwaf xong hướng về núi Sofa để thực hiện Sa-y, khi đến chân núi Sofa thì đọc câu:

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَابِ اللَّهِ﴾ البُرْقَةٌ: ١٥٨

«Quá thật, (hai ngọn núi) Sofa và Marwah (tại Makkah) là một trong những dấu hiệu của Allah» Al-Baqorah: 158.

((أَبْدَأْ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ))

(Ab-da-u bi-ma ba-da-ol-lo-hu bi-hi)

Ý nghĩa: {Tôi khởi đầu bằng những gì Allah đã xướng.}

Ké tiếp, leo lên núi đến khi nhìn thấy Ka'bah và hướng về đây giơ hai tay lên đọc ba lần:

اللَّهُ أَكْبَرُ (Allahu Akbar)

Ké tiếp đọc:

((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْحُكْمُ وَلَهُ الْحُمْدُ وَمُؤْتَمِرٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَخْرَابَ وَحْدَهُ))

(La i-la-ha il-lol-lo-hu vâh-đa-hu la sha-ri-ka láh, la-hul-mul-ku và la-hul-hâm-đu và hu-va a-la kul-li shai-in qò-dir, la i-la-ha il-lol-lo-hu vâh-đah, an-ja-za vái-đáh, và na-so-ro ab-đáh, và ha-za-mal-ah-za-ba vâh-đáh)

Ý nghĩa: {Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất không có công tác với Ngài, mọi quyền lực, mọi lời ca ngợi đều là của Ngài và Ngài có khả năng trên tất cả mọi việc. Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah, lời giao ước của Allah giúp đỡ bầy tôi của Ngài là sự thật và duy chỉ Ngài đã hủy diệt phe đảng (chóng đồi).

Đọc như thế ba lần và cầu xin giữa ba lần đó thật lâu với những gì bản thân muốn. Sau khi cầu xin xong bước xuống đi bộ hướng về núi Marwah vừa đi vừa cầu xin những gì muốn. Ở giữa hai núi Sofa và Marwah có hai ngọn đèn màu xanh lá cây (trước kia là thung lũng) khi đến ngọn đèn thứ nhất thì chạy thật nhanh đến ngọn đèn thứ hai (chỉ khuyến khích đối với nam có sức khỏe còn phụ nữ thì đi bộ bình thường). Sau khi qua khỏi ngọn đèn thứ nhì thì đi bộ trở lại cho đến núi Marwah và làm ở trên núi Marwah giống như làm ở trên núi Sofa ngoại trừ hai câu và làm như thế bảy vòng.

﴿ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَّابِ اللَّهِ ﴾ الْبَقْرَةُ: ١٥٨
 ((أَبْدَأْ بِسَابِدًا اللَّهُ بِهِ))

** Lưu ý: khi đi từ núi Sofa đến núi Marwah là được tính một vòng trở lại là vòng thứ hai. Vậy kết thúc Sa-y ở tại núi Marwah, được phép Sa-y không có nước Wuđua nhưng tốt nhất nên có nước Wuđua

Sau khi kết thúc Sa-y đối với ai làm Haj Tamadtua thì hớt tóc đều cả đầu đối với nam còn nữ gom tất cả tóc lại và cắt ở chót tóc khoảng một lóng tay rồi được phép làm tất cả những gì bị cấm lúc Ehrom. Đối với ai làm Haj Qiron và Ifrod thì không được hớt hay cạo gì cả mà giữ nguyên như thế cho đến sau khi ném đá trụ lớn vào ngày tết mùng 10.

Đến sáng ngày mồng 8 tháng 12 theo niên lịch Islam hay còn gọi là ngày Tarwiyah, đối với người làm Haj Tamadtua phải mặc Ehrom trở lại và định tâm tại nơi đang ở và khuyến khích làm giống như ở ranh giới như: tắm rửa, cắt tia ... trước khi mặc Ehrom, không cần phải đến Masjid Makkah để định tâm và điều đó cũng không phải là Sunnah.

Kế tiếp định tâm như sau:

﴿ أَبْيَكَ اللَّهُمَّ حَجَّاً ﴾ (Lắp bai kol-ló-hum-ma haj ja)

Còn đối với người làm Haj Ifrod và Haj Qiron vẫn còn giữ nguyên Ehrom trên người. Sau đó, tất cả những người làm Haj rời khỏi nơi ở đi đến Mina với sự đầm tinh, trật tự và đọc Talbiyah. Khi đến Mina ngủ lại Mina một đêm và dâng lễ Solah Zuhur, Osr, Mụ-rip, Isha và Fajr, lễ Solah nào có bốn Rất-at thì rút ngắn lại thành hai như Zuhur, Osr và Isha còn lễ Solah nào có hai hoặc ba Rất-at thì giữ nguyên như Mụ-rip và Fajr, dâng mỗi lễ Solah trong giờ của nó (tức lễ Solah Zuhur dâng trong giờ Zuhur, lễ Solah Osr dâng trong giờ Osr .v.v.)

Sau khi qua đêm ở Mina đến sáng ngày mồng 9 tháng 12 theo niên lịch Islam tất cả người làm Haj rời Mina di chuyển đến Arofah, nếu dâng đến được Nimiroh thì hãy ở lại đây cho đến khi Imam đọc xong Khutbah và dâng lễ Solah. Tại Arofah dâng lễ Solah Zuhur và Osr trong giờ Zuhur bằng một Azan và hai Iqomah đồng thời rút ngắn mỗi lễ Solah lại còn hai Rất-at. Kế tiếp đi vào Arofah, hãy khẳng định chắc chắn rằng bạn đã ở trong ranh giới của Arofah vì ai không đứng trong ranh giới của Arofah thì Haj đó vô nghĩa vì Nabi ﷺ nói: "Al-Haj ở Arofah." sau đó hướng về Qiblah, giơ hai tay lên tán dương ca tụng Allah, sám hối với Ngài và hãy cầu xin thật nhiều cho bản thân, cho cha mẹ, cho người thân và cho cộng đồng Muslim hoặc đọc Qur'an ...

عَنْ أَسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ قَالَ: كُنْتُ رَدِيفَ النَّبِيِّ يَعْرَفَاتٍ فَرَقَعَ يَدَيْهِ يَدْعُونَ فَمَا لَتْ بِهِ
نَاقَةٌ فَسَقَطَ حَظَامُهَا فَتَنَوَّلَ الْحِلْطَامُ يَأْخُذَيْهِ يَدَيْهِ وَهُوَ رَافِعٌ يَدَهُ الْأُخْرَى. رواه النسائي
Ông Usamah bin Zaid kể: "Tôi ngồi phía sau lưng Nabi (trên lưng lạc đà) tại Arofah Người giờ tay lén cầu xin rồi lạc đà nghiên một bên làm dây cương roi xuống Người dùng tay chụp lấy và tay còn lại vẫn giờ lén cầu xin." Haith do Al-Nasa-y ghi lại.

Có Hadith do Muslim ghi lại như sau:

فَلَمْ يَرُلْ وَاقِفًا حَتَّىٰ غَرَبَتِ الشَّمْسُ وَذَهَبَتِ الصُّفَرَةُ" رواه مسلم.
"Người luôn đứng đến khi mặt trời lặn mắt luôn ánh vàng."

Quả thật, vào ngày Arofah vĩ đại này Allah sẽ chấp nhận lời cầu xin của những ai làm Haj, như được ghi trong Hadith sau:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: سُئِلَ النَّبِيُّ عَنْ يَوْمِ عَرَفةَ. قَالَ: ((فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَنْزِلُ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَبْاها يِهِمُ الْمَلَائِكَةُ، فَيَقُولُ: هَؤُلَاءِ عِبَادِي جَاءُونِي شُغْلًا غُبْرًا مِنْ كُلِّ فَجَّ عَمِيقٍ يَرْجُونَ رَحْمَتِي، وَيَخَافُونَ عَذَابِي، وَلَمْ يَرُونِي، فَكَيْفَ لَوْ رَأَوْنِي؟

Ông Abdullah bin Umar: có người hỏi Nabi về ngày Arofah vĩ đại Người trả lời: "Vào ngày Arofah Allah hạ giới xuống trần gian và Ngài khoe những người làm Haj với các Thiên Thần, Ngài nói: "Đây là những bồ tôi của TA, họ đến đây từ những nơi xa thẳm với sự mệt nhòa và đầu tóc bù xù, họ vì TA đến đây với mong muốn tìm được hồng ân của TA và cầu xin TA che chở khỏi hình phạt của TA trong khi họ chưa nhìn thấy TA, còn nếu như họ nhìn thấy TA thì họ sẽ làm như thế nào nữa?""

Từ hadith của bà A-y-shah phu nhân của Nabi, Người nói: "Không có ngày nào mà Allah lại ân xá cho bồ tôi của Ngài ra khỏi hỏa ngục hơn ngày Arofah cả. Vào ngày đấy, hồng ân và sự rộng lượng của Allah rất gần (với những người làm Haj), kế tiếp Ngài khoe với các Thiên thần và nói: "họ muốn gì vậy ?""

Theo sunnah của Nabi những ai làm Haj không nên nhịn chay vào ngày Arofah để có sức khỏe trong việc tôn thờ. Lời cầu xin tốt nhất cho ngày Arofah đó là:

((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْحُمْدُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

(La i-la-ha il-lol-lo-hu váh-da-hu la sha-ri-ka láh, la-hul-mul-ku và la-hul-hâm-đu và hu-va a-la kul-li shai-in qò-dir)

Ý nghĩa: (Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất không có cộng tác với Ngài, mọi quyền lực, mọi lời ca ngợi đều là của Ngài và Ngài có khả năng trên tất cả mọi việc.)

Đứng Arofah là nền tảng của Haj bắt buộc người làm Haj phải ở lại cho đến mặt trời lặn và khẳng định rằng bạn đã ở trong Arofah, bởi vì có một số người Haj lơ là về việc này nên họ đã đứng ở ngoài ranh giới Arofah thì những người này Haj của họ vô nghĩa.

Sau khi mặt trời lặn hẳn tất cả người làm Haj rời Arofah đi đến Muzdalifah bằng sự diêm tinh, trật tự và đọc Talbiyah như Nabi ﷺ nói:

فَالْمُسْلِمُ: ((أَيُّهَا النَّاسُ اسْكُنُوهُنَّا السَّكِينَةَ)) رواه مسلم

"Hỡi mọi người hãy diêm tinh, hãy diêm tinh." Hadith do Muslim ghi lại.

Còn lễ Solah Mūrīp và Isha thì dâng tại Muzdalifah và không nên dâng lễ Solah trước ngoại trừ sợ rằng khi đến Muzdalifah thì đã hết giờ Isha thì lúc đấy được phép dâng lễ Solah trên đường. Sau khi dâng lễ xong thì nghỉ ngoi cho đến sáng chứ không Solah hay Tasbih hay đọc Qur'an gì cả, vì Hadith sau:

عَنْ جَابِرٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ الَّتِي فَصَلَّى بِهَا الْمَغْرِبَ وَالْعِشَاءَ يَأْذَنُ وَاجِدٌ وَإِقَامَتِينَ وَلَمْ يُسَبِّحْ بَيْنَهُمَا شَيْئًا ثُمَّ اضْطَجَعَ رَسُولُ اللَّهِ حَتَّى ظَلَعَ الْفَجْرُ. رواه مسلم.

Ông Jabir bin Abdullah ﷺ kể: "Khi Nabi ﷺ đến Muzdalifah Người dâng lễ Solah Mūrīp và Isha bằng một Azan và hai lần Iqomah, rồi không tung niệm gì cả sau đó người nghỉ ngoi cho đến rạng đông." Hadith do Muslim ghi lại.

Bắt buộc nghỉ lại Muzdalifah cho đến nửa đêm đối với ai muốn đi sớm còn ai ở lại thì sau khi dâng lễ Solah Fajr xong nên hướng mặt về Qiblah tán dương, ca tụng Allah cho đến mặt trời đỏ ửng nhưng chưa mọc thì rời Muzdalifah đi trở lại Mina bằng sự bình thản, trật tự và đọc Talbiyah đồng thời nhặt bảy viên đá nhỏ bằng đầu ngón tay nhặt bắt cứ nơi nào cũng được.

Sau khi có trong tay bảy viên đá người làm Haj hướng thẳng về trụ đá lớn nhất tại Mina tên Aqobah nên làm những việc sau theo thứ tự:

1- Bắt buộc ném đá vào lỗ cột, ném mỗi lần một viên đá và đọc:

الله أَكْبَرُ (Allahu Akbar) không bắt buộc phải ném trúng cột chỉ cần ném là lỗ là được và đến đây kết thúc ngay đọc Talbiyah. Khi ném nên làm theo Hadith sau:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: أَنَّهُ أَنْتَهَى إِلَى الْجُمْرَةِ الْكُبْرَى جَعَلَ الْبَيْتَ عَنْ يَسَارِهِ وَمَنِيَ عَنْ يَمِينِهِ وَرَمَى بِسَبِيعٍ وَقَالَ هَكَذَا رَأَى الَّذِي أَنْزَلَتْ عَلَيْهِ سُورَةَ الْبَقْرَةِ." متفق عليه

Ông Abdullah bin Mas-ud kể: "Khi Nabi ﷺ đến cột đá lớn Người đứng ném đá Ka'bah thì ở bên trái và Mina ở bên phải, ném bày viên." Ông kể tiếp: "Nabi ﷺ ném như thế này đây và chương Al-Baqoroh mặc khai xuống cho Người." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Nếu là người già yếu thì được phép ném đá trước khi mặt trời mọc còn ai có sức khỏe thì ném đá sau khi mặt trời mọc.

Chú ý: ở cột lớn này sau khi ném đá xong thì không cầu xin gì cả.

2- Tự tay cắt cổ con vật té (nếu dễ dàng còn không thì ai cắt dùm cũng được) chỉ bắt buộc đối với ai làm Haj Tamadtu và Qiron.

3- Đối với nam cao đầu hoặc hót tóc, cao đầu tốt hơn vì Nabi ﷺ đã cầu xin Allah tha thứ tội cho người cao đầu ba lần trong khi đó chỉ cầu xin một lần cho người hót tóc. Còn đối với nữ gom tất cả tóc lại và cắt ở chót tóc khoảng một lòng tay. Kế tiếp, tắm rửa sạch sẽ, xịt dầu thơm rồi hướng về Makkah để Tâuwaf Ifadoh.

Nếu không làm theo thứ tự như đã nêu trên thì không có gì cả, như trong Hadith:

سُبْلَ يَوْمَئِيلٍ عَنْ شَيْءٍ قُدْمَ وَلَا أَحَرَّ إِلَّا قَالَ: (أَفْعَلْ وَلَا حَرْجٌ)

Hỏi Nabi ﷺ trong ngày hôm đó về việc đào lộn vị trí tất cả các việc làm được Người đáp lại: "Hãy làm đi, không sao cả."

4- Tâuwaf Ifadoh cùng với Sa-y đối với ai làm Haj Tamadtu, còn ai làm Haj Ifrod và Qiron nếu chưa Sa-y lúc mới đến Makkah thì phải Sa-y cùng với Tâuwaf Ifadoh, như Hadith sau:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: لَمْ يَطْلُفْ النَّبِيُّ وَلَا أَصْحَابُهُ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ إِلَّا طَوَّافًا وَاجِدًا". Rواه مسلم.

Ông Jabir ﷺ kể: "Nabi ﷺ và Sahabah không Sa-y giữa hai núi Sofa và Marwah ngoại trừ cùng với Tâuwaf đầu tiên không mà thôi." Hadith do Muslim ghi lại.

Ai làm được hai trong ba điều như: ném đá, cao đầu hoặc hót tóc và Tâuwaf Ifadoh cùng với Sa-y (nếu có) thì được phép Tahallul lần đầu tức được phép làm tất cả những điều cấm trong lúc mặc Ehrom chỉ ngoại

Ý nghĩa: (Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất không có cộng tác với Ngài, mọi quyền lực, mọi lời ca ngợi đều là của Ngài và Ngài có khả năng trên tất cả mọi việc.)

Đúng Arofah là nền tảng của Haj bắt buộc người làm Haj phải ở lại cho đến mặt trời lặn và khẳng định rằng bạn đã ở trong Arofah, bởi vì có một số người Haj lơ là về việc này nên họ đã đứng ở ngoài ranh giới Arofah thì những người này Haj của họ vô nghĩa.

Sau khi mặt trời lặn hẳn tất cả người làm Haj rời Arofah đi đến Muzdalifah bằng sự diêm tĩnh, trật tự và đọc Talbiyah như Nabi ﷺ nói:

قال ﴿أَيُّهَا النَّاسُ السَّكِينَةُ السَّكِينَةُ﴾ رواه مسلم

"Hỡi mọi người hãy diêm tĩnh, hãy diêm tĩnh." Hadith do Muslim ghi lại.

Còn lễ Solah Mụrip và Isha thì dâng tại Muzdalifah và không nên dâng lễ Solah trước ngoại trừ sợ rằng khi đến Muzdalifah thì đã hết giờ Isha thì lúc đây được phép dâng lễ Solah trên đường. Sau khi dâng lễ xong thì nghỉ ngơi cho đến sáng chứ không Solah hay Tasbih hay đọc Qur'an gì cả, vì Hadith sau:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ الَّتِي أَقَى الْمُزَدَّلَفَةَ فَصَلَّى إِلَيْهَا الْمَغْرِبَ وَالْعِشَاءَ بِأَذَانٍ وَاحِدٍ وَإِقَامَتَيْنِ وَلَمْ يُسَعِّنْ بَيْنَهُمَا شَيْئًا ثُمَّ اضْطَجَعَ رَسُولُ اللَّهِ حَتَّىٰ ظَلَعَ الْفَجْرُ. رواه مسلم.

Ông Jabir bin Abdullah ﷺ kể: "Khi Nabi ﷺ đến Muzdalifah Người dâng lễ Solah Mụ-rip và Isha bằng một Azan và hai lần Iqomah, rồi không tung niệm gì cả sau đó người nghỉ ngơi cho đến rạng đông." Hadith do Muslim ghi lại.

Bắt buộc nghỉ lại Muzdalifah cho đến nửa đêm đối với ai muốn đi sớm còn ai ở lại thì sau khi dâng lễ Solah Fajr xong nên hướng mặt về Qiblah tân dương, ca tụng Allah cho đến mặt trời đỏ ửng nhưng chưa mọc thì rời Muzdalifah đi trở lại Mina bằng sự bình thản, trật tự và đọc Talbiyah đồng thời nhặt bảy viên đá nhỏ bằng đầu ngón tay nhặt bắt cứ nơi nào cũng được.

Sau khi có trong tay bảy viên đá người làm Haj hướng thẳng về trụ đá lớn nhất tại Mina tên Aqobah nên làm những việc sau theo thứ tự:

1- Bắt buộc ném đá vào lỗ cột, ném mỗi lần một viên đá và đọc:

الله أكْبَرْ (Allahu Akbar) không bắt buộc phải ném trúng cột chỉ cần ném là lỗ là được và đến đây kết thúc ngay đọc Talbiyah. Khi ném nên làm theo Hadith sau:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ: أَنَّهُ أَتَسْأَلُ إِلَى الْجُنَاحِ الْكُبْرَى جَعَلَ الْبَيْتَ عَنْ يَسَارِهِ وَمَنِيَّ عَنْ يَمِينِهِ وَرَأَى بِسَبِيعٍ وَقَالَ هَكَذَا رَأَى الَّذِي أُنْزِلَتْ عَلَيْهِ سُورَةُ الْبَقْرَةِ. متفق عليه

Ông Abdullah bin Mas-ud رض kể: "Khi Nabi صلوات الله عليه đến cột đá lớn Người đứng ném đá Ka'bah thì ở bên trái và Mina ở bên phải, ném bảy viên." Ông kể tiếp: "Nabi صلوات الله عليه ném như thế này đây và chương Al-Baqoroh mặc khải xuống cho Người." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Nếu là người già yếu thì được phép ném đá trước khi mặt trời mọc còn ai có sức khỏe thì ném đá sau khi mặt trời mọc.

Chú ý: ở cột lớn này sau khi ném đá xong thì không cầu xin gì cả.

2- Tự tay cắt cổ con vật té (nếu dẽ dàng còn không thì ai cắt dùm cũng được) chi-bắt buộc đối với ai làm Haj Tamadtu và Qiron.

3- Đối với nam cao đầu hoặc hót tóc, cao đầu tốt hơn vì Nabi صلوات الله عليه đã cầu xin Allah tha thứ tội cho người cao đầu ba lần trong khi đó chỉ cầu xin một lần cho người hót tóc. Còn đối với nữ gom tất cả tóc lại và cắt ở chót tóc khoảng một lòng tay. Kế tiếp, tắm rửa sạch sẽ, xịt dầu thơm rồi hướng về Makkah để Tâuwaf Ifadoh.

Nếu không làm theo thứ tự như đã nêu trên thì không có gì cả, như trong Hadith:

سُبْلَ يَوْمَئِنِ عَنْ شَيْءٍ قُدْمٌ وَلَا أُخْرَ إِلَّا قَالَ: ((أَفْعُلْ وَلَا حَرَجْ))

Hỏi Nabi صلوات الله عليه trong ngày hôm đó về việc đảo lộn vị trí tất cả các việc làm được Người đáp lại: "**Hãy làm đi, không sao cả.**"

4- Tâuwaf Ifadoh cùng với Sa-y đối với ai làm Haj Tamadtu, còn ai làm Haj Ifrod và Qiron nếu chưa Sa-y lúc mới đến Makkah thì phải Sa-y cùng với Tâuwaf Ifadoh, như Hadith sau:

عَنْ جَابِرَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: لَمْ يَطْفَلِ النَّبِيُّ وَلَا أَصْحَابُهُ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ إِلَّا طَوَافًا وَاجْدًا". Rواه مسلم.

Ông Jabir رض kể: "Nabi صلوات الله عليه và Sahabah không Sa-y giữa hai núi Sofa và Marwah ngoại trừ cùng với Tâuwaf đầu tiên không mà thôi." Hadith do Muslim ghi lại.

Ai làm được hai trong ba điều như: ném đá, cao đầu hoặc hót tóc và Tâuwaf Ifadoh cùng với Sa-y (nếu có) thì được phép Tahallul lần đầu tức được phép làm tất cả những điều cấm trong lúc mặc Ehrom chỉ ngoại

trừ quan hệ vợ chồng, còn khi làm hết ba điều thì được phép làm tất cả kể cả quan hệ vợ chồng.

Sau khi Tâuwaf xong bắt buộc quay trở lại Mina và ở lại đây hai ngày 11 và ngày 12 tháng 12 theo niên lịch Islam nếu muốn đi sớm còn theo sunnah Nabi ﷺ ở thêm ngày 13, những ngày này gọi là những Tashreeq, như Allah đã phán:

فَالْتَّسَاءُلُ: ﴿ وَأَذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَنَّرَ فِلَّا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنْ أَنْقَلَ ﴾ الْبِقَرَةُ: ٢٠٣

«Và hãy tán dương Allah vào những ngày (Tashreeq) đã ấn định. Nhưng ai vội vã ra về trong vòng hai ngày thì không phải tội và ai nhất định ở lại (cho hết những ngày Tashreeq) thì cũng không có tội nhất là đối với người nào biết kính sợ Allah.» Al-Baqoroh: 203.

Làm những điều sau trong những ngày Tashreeq:

1- Dâng các lễ Solah trong giờ của nó. Rút ngắn các lễ Solah có bốn Rât-at như Zuhur, Osr và Isha còn lại hai Rât-at, và giữ nguyên lê Solah Fajr và Mұrrip.

2- Ném đá theo thứ tự trước tiên là cột nhỏ kế tiếp cột giữa và cuối cùng cột lớn thời gian bắt đầu là sau khi mặt trời ngã bóng, như Hadith sau:

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: "كُنَّا نَتَحَبَّيْنَ فَإِذَا رَأَلْتُ الشَّمْسَ رَمِيَّنَا". رواه البخاري.

Ông Ibnu Umar ﷺ kể: "Trước kia, chúng tôi chuẩn bị sẵn sàng khi mặt trời nghiên bóng thì chúng tôi ném đá." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Sau khi ném đá ở cột nhỏ xong nên tiến lên phía trước và bước sang phải vài bước, mặt hướng về Qiblah giơ hai tay lên cầu xin những gì bản thân muốn. Ở cột giữa sau khi ném đá xong tiến về phía trước và bước sang trái vài bước, giơ hai tay cầu xin nhưng gì bản thân muốn còn ở cột lớn sau khi ném đá xong không cầu xin gì cả.

Ai có ý định rời khỏi Mina vào ngày 12 bắt buộc phải tranh thủ ra khỏi ranh giới Mina trước khi mặt trời lặn và nếu mặt trời đã lặn mà chưa ra khỏi Mina thì bắt buộc phải ở lại thêm ngày 13 và làm tất cả những gì đã làm ở ngày 11 và 12.

Cuối cùng người làm Haj muôn rời khỏi Makkah để trở về nhà bắt buộc phải Tâuwaf chia tay. Đối với phụ nữ ở trong tháng và bị bệnh Nifas thì họ được miễn Tâuwaf, như được nhắc trong những Hadith sau:

فَالْتَّسَاءُلُ: ((لَا يَنْفِرُ أَحَدٌ حَتَّى يَكُونَ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبُيُّتِ)) رواه أحمد

Nabi ﷺ nói: "Không ai được phép rời (Makkah) cho đến khi việc làm cuối cùng của y là tại Ka'bah (tức Tâuwaf chia tay)." Hadith do Ahmad ghi lại.

عَنْ أَبْنَى عَبَّاسٍ قَالَ: أُمِرَ النَّاسُ أَنْ يَكُونَ آخِرُ عَهْدِهِمْ بِالْيَيْتِ إِلَّا أَنَّهُ حُكِّفَ عَنِ الْحَلَائِضِ. متفق عليه.

"(Nabi ﷺ) ra lệnh mọi người phải thực hiện việc cuối cùng của mình tại Ka'bah chỉ miễn cho phụ nữ trong chu kỳ kinh." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Theo đa số học giả Ulama đối với ai chưa Tâuwaf Ifadoh được phép Tâuwaf cùng với Tâuwaf chia tay tức chỉ cần Tâuwaf một lần với hai định tâm, vì hai Hadith kể trên mang ý nghĩa như vậy.

Theo Sunnah trước khi trở về nhà người làm Haj nên đọc lời cầu xin như được ghi lại trong Sohee Al-Bukhory:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ كَانَ إِذَا قَفَلَ مِنْ غَرْبٍ أَوْ حَجَّ أَوْ عُمْرَةً يُكَبِّرُ عَلَى كُلِّ شَرِيفٍ مِنَ الْأَرْضِ ثَلَاثَ تَكْبِيرَاتٍ ثُمَّ يَقُولُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَمَّا كَانَ وَلَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ آتَيْنَاهُ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَرَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ. رواه البخاري.

Ông Abdullah bin Umar ﷺ kể: "Khi Nabi ﷺ quay trở về đến gò đất cao hoặc vùng đất trống thì Người ﷺ nói lớn tiếng: Allahu Akbar ba lần và tiếp: Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất không có công tác với Ngài, mọi quyền lực, mọi lời ca ngợi đều là của Ngài và Ngài có khả năng trên tất cả mọi việc. Chúng tôi quay trở về sám hối với Allah, thành tâm tôn thờ Ngài. Và vì Thượng Đế của chúng tôi, chúng tôi ca tụng, tán dương. Lời giao ước của Allah giúp đỡ bầy tôi của Ngài là sự thật và duy chỉ Ngài đã hủy diệt phe đảng (chóng đối)." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Tác giả: Khôi Dịch Thuật Văn Phòng
Nghiên Cứu Kiến Thức Trường Đại Học
Islam Tại Al-Madinah Al-Munawwaroh

Dịch thuật: Abu Hisaan Ibnu Ysa

﴿أركان الإسلام﴾

((باللغة الفيتنامية))

قسم الترجمة عمادة البحث العلمي الجامعة الإسلامية بالمدينة المنورة

ترجمة: محمد نرين بن عيسى

2010 - 1431

islamhouse.com